

2304.

Nr. 143.

JOH. PHIL. VOGLER;

MED. DOCT. et PHYS. WEILBURG.

PHARMACA

SELECTA,

OBSERVATIONIBUS

CLINICIS COMPROBATA;

DENUO EDITA

ET ADDITAMENTIS AUCTA!

WETZLARIÆ,

APUD PHIL. IACOB. WINKLER SEN.

1 7 8 8.

JOH. PHIL. NOGGER,
MED. DOCT. & V. P. W. H. B. G.
PHARMACA
SELECTA
OPERA V. A. T. O. N. I. B. U. S.
CLINICA
ET ALIA
T. ADI. T. A.

KÖNIGLICH
UNIVERS.
ZU HALLE

W. B. S. T. R. I. E.
V. D. P. H. A. R. M. A. C. O. E. W. I. N. K. L. E. R. S. T. R.
1 7 8

VIRO
PER ILLUSTRIS, GENEROSISSIMO
ATQUE EXCELLENTISSIMO:
DOMINO
FRIEDERICO LU-
DOVICO
L.B. de BOTZHEIM,
SERENISSIMO PRINCIPI NASS.
WEILBURGENSI A CONSILIIIS SE-
CRETIORIBUS, EIUSDEMQUE DICAST. SU-
PREMOR. PRAEFECTO, ORDINIS EQUESTR. ELECTO-
RAL. PALAT. ALBI LEON. EQUITI, CORPORIS EQUES-
TRIS CIRC. RHEN. SUPERIORIS CONSILIARIO
EQUESTR. REL.

A 2

FAU-

FAUTORI ET PATRONO SUO
GRATIOSISSIMO,
MERITORUM MAGNITUDINE
INSIGNI
ET OMNI VENERATIONIS CULTU
PROSEQUENDO,
LIBELLUM HUNC
IN PUBLICUM
GRATI DEVINCTIQUE ANIMI
DOCUMENTUM
ET CUM VOTO
SEMPITERNÆ INCOLUMITATIS
ARDENTISSIMO
DEMISSA, QUÆ PAR EST,
OBSERVANTIA
D. D. D.

AUCTOR.

PRAEFAMEN.

Tantum abest, ut medicamentorum apparatus, iam copia magis, quam inopia laborantem, hocce libello augere et multiplicare vellem, ut de coarctanda remediorum suppellectile, de abiiciendis et proscribendis pharmacis potius sollicitus sim.

Complura enim in Dispensatoriis sic dictis pharmaceuticis, variisque libris therapeuticis ab auctoribus in praxeos adiumentum constituta pharmaca — modeste fateor, et celeberrimi testantur medici, — non ita comparata sunt, ut nullam amplius censuram incurrant, ut nihil adhuc diei posteræ et addendum, et emendandum, et eliminandum relinquatur.

Quare mihi, ex quo largior medicinam faciendi sese præbuit occasio, maximopere semper curae cordique fuit, pharmacorum ignotas vires rimari, nondum satis notas ulterius stabilire, explorare et eruere, quæ ceteris præstantiora sunt et efficaciora, operosis, longis et præter necessitatem pretiosis compendiosa minusque pretiosa substituere, quæ chemicis, pharmaceuticis, solidisque materiae medicae principiis repugnant, exactius constituere, atque proscribere, quæ certis experimentis, iustoque ratio-
cinio comprobari nequeunt.

Huiuscemodi animadversionibus debentur observationes et pharmaca, quæ in præsentibus pagellis sistere, et in publicum emittere conatus sum. Votum est, ut egregiis medicis non displiceant inque ægrotantium salutem, et artis salutaris augmentum atque commodum feliciter cedant.

AD

AD ALTERAM EDITIONEM.

Cum intellexerim *Pharmaca* mea *selecta*, retro decem annos (1777.) prima vice typis mandata, egregiis medicis iisque celeberrimis non displicuisse; distracta editione priore, denuo prodeunt ea, non paucis additamentis aucta. Brevitati studens, pharmacorum dotes exemplis fusius et latius ostendere nolui; sed ex fidis et numerosissimis plerumque observationibus hausta abstractaque saltem adferenda duxi. Correcta, propriisque observationibus, tam chemico — pharmaceuticis, quam clinicis instructa et confirmata quædam promisi, nulli, quantum scio, Dispensatorio inserta, et ex scriptis deprompta, quæ nondum in manibus cujusvis Medici et Pharmaco-

poei versantur. Nomina, pharmacis præfixa, in praxi clinica diffusa, præsertim militari, medicis præscribentibus laborem suum admodum facilitare existimo. Et quoniam maior ubique pauperum copia, quam opulentorum, omnem navavi operam, ut vili pretio venalibus pharmacis illis imprimis profim, qui alias, propter egestatem, sumtuosa sibi comparare nequeunt. — Periti, æqui, non invidiosi rerum æstimatores ceterum iudicent, quid præstiterim.

Scribebam Weilburgi pridie Calendarum Ianuarii MDCCLXXXVIII.

Dr. I. P. VOGLER.

PHAR-

PHARMACA SELECTA.

AQUA FLORUM CASSIÆ.

Rx. Florum Cassiæ contusorum uncias
quatuor.

Spiritus Vini communis uncias sex,
Pomacei, vel Aquæ fontanæ quan-
tum sufficit.

Mixta stent per aliquot dies, postea
destillatione leni proliciantur librae octo ad
duodecim Aquæ odoratæ, suavissimæ, sa-
pidissimæ, cuius sapor, addito pauxillo Sac-
charo Canarino, gratior adhuc reddi potest.
Omisso pomaceo et Spiritu vini obtinetur
Aqua florum Cassiæ sine vino dicta.

*Flores Cassiæ. Zimmetblütze, rectius ca-
lycet florum Cinnamomi s. Cassiæ Zeylanicæ
vocati, florum nondum evolutorum caly-
ces sunt ejusdem arboris, quæ corticem
Cinnamomi sceneratur, et LINNÆO Lau-
rus Cinnamomum audit. Vid. cel. IOH. FRID.
AQUA A 5 CAR.*

CARTHEUSERI *Dissert. physico - chymico medicar. pag. 111. 112. edit. 1774.* Odore ac sapore aemulantur, quin antecellunt corticem Cinnamomi, cui fraudatores oleum essenziale sæpissime detrahunt. Saponi quoque florum Cassiæ nil styptici admixtum sentitur teste cel. CARTHEUSERO l. c.

Aqua supra præscripta locum Aquæ Cinnamomi apprime supplet, et non exiguo emolumento substituitur. Etenim flores Cassiæ non modo viliori pretio emuntur, quam cortex Cinnamomi, sed etiam largior inde aquæ copia, quæ odoris ac saporis suavitate, ut et viribus medicis Aquæ Cinnamomi omnino par, imo superior existit, abstrahi potest. Hinc Aqua Cinnamomi hæctenus officinalis et in praxi medica usualis exulare, et vices eius Aquam florum Cassiæ supplere posse ac debere iudico. Spiritus Vini portionem ideo adiiciendam curavi ut aqua eo melius particulas florum Cassiæ oleosas in sinu suo retineat, nec facile dimittat.

E floribus Cassiæ cum emolumento quoque oleum essenziale, Cinnamomi oleo simillimum, destillatione elici posse, aliorum experimentis didici

AQUA

**AQUA VEGETO — MERCURIALIS
PRESSAVINI,**

*Eau vegeto -- mercurielle, vegetabilisches
Mercurialwasser.*

℞. Mercurii præcipitati fuscii quantum
libet.

In vase fictili coquatur et solvatur suffi-
ciente quantitate

Aceti vini communis purissimi op-
timi, nullo acido vitriolico in-
quinati,

atque cum

Oleo Tartari per deliquium vel cine-
ribus clavellatis aqua solutis

ex aceto rursus præcipitetur. Hunc
pulverem seu Mercurium præcipi-
tatum

aqua calida sedulo prius ablutum, deinde
ficcatum, cum

Cremoris seu crystallorum Tartari
pulveratorum partibus æqualibus.

in

Aquæ communis destillatæ vel niva-
lis duodecupla quantitate

Coquatur, solvatur et postremo filtratur.
Mer.

Mercurius præcipitatus fuscus, solutione ac præcipitatione ex aceto, solubilior in Tartari acido redditur. Crystalli, quæ in fundo et lateribus vitri, aquam vegeto — mercurialem continentis, sero concrefcunt, nil nisi cremor vel cryftalli Tartari superflui funt.

Antivenerum hoc medicamentum, quod habet cordem ufus ac Liquor fiphyliticus Swietenianus et solutio Mercurii fublimati aquofa, defcriptum et immodicis præconiis ornatum legitur in libro, cui titulus: *Traité des maladies veneriennes dans lequel on indique un nouveau remede pour les guérir; par M. PRESSAVIN, Membre du College Royal de Chirurgie de Lyon, chez Didot, Libraire, 1773; fed testante von Horne in der Abhandlung von den verfchiedenen Methoden, das Queckfilber in den venerifchen Krankheiten zu gebrauchen &c. aus dem Franzöfifchen überfetzt, Leipzig 1782, testantibusque experimentis a memet ipfo vifis, nequaquam istis præconiis dignum esse videtur.*

Aqua enim vegeto — mercurialis, quæ est Mercurius tartarifatus liquidus, decomponitur a falibus variis, imprimis fale culinari ejusque acido, alimentis et succis primarum viarum inhærente; facultate quoque

que corrosiva non plane destituitur, Inde procul dubio derivandi sunt incerti eius effectus et eventus, vomendi conatus, ipsique vomitus, fluxus et ventris tormina &c. quæ usum eius secuta observantur.

Ob maiorem autem affinitatem cum Tartari acido vel ipso Mercurio disiungunt Mercurium in Aqua vegeto — mercuriali non solum prædictum sal culinare eiusque acidum, sed et ferrum, pulveres aut terræ absorbentes, salia alcalina, sapones, acidum Acetosellæ, sacchari, Phosphori, vitriolicum, et quævis salia media, unum alterumve horum acidorum adiunctum habentia.

Curam igitur habeant medici Aquam vegeto — mercurialem in praxi clinica experturi, ne eodem tempore concedant potulenta, alimenta aut medicamenta, quæ contraria illa salia &c. ingrediuntur. Talem circumspeditionem non exigunt *Pilulæ meæ alterantes*, de quorum prærogativis inferius plura dixi.

CERATUM ALBUM.

℞. Sevi cervini vel vervecini recentis puri unc. quatuor semis,

Ceruf.

Cerussæ optimæ subtilissime tritæ
unc. unam,

Ceræ albæ semunciam.

Liquentur et misceantur lege artis.

In sanandis ambustis aliisque inflammationibus atque ulceribus externis Ceratum hoc supra linteum extensum et sedibus affectis bis de die impositum, antecellit Ceratum saturninum Goul. Emplastrum album coctum, defensivum rubrum et reliqua saturnina officinalia.

Uncia eius Saponis Venet. drachmis binis, vel Gummi ammon. drachma una vel utrisque simul remixta, tumores et lac in mammis resolvit atque egregie discutit.

CLYSTER AMYLÆUS.

℞. Amyli drachm. unam aut scrup.
quatuor.

Pauca aqua seorsim agitentur digito, ut amyllum conglobatum dissolvatur, quod dein

Aquæ fontan. pur. fervidæ unciis
tredecim.

admisceatur. Ebulliant parum, et ope vesicæ ac fistulæ, vel syringæ, tepide in alvum iniiciantur.

In

In diarrhœis acribus, cholera, dysenteria, clysteres tales tres, quatuor aut plures quotidie adhibeantur.

Sauciata intestina obducunt atque defendunt, humores rodentes acres et biliosos in intestina contractos demulcent, stranguriam, tenesimum et saevissima ventris tormina mitigant, frequentes seroso spumosas ac cruentas alvi deiectiones compescunt, somnum inducunt, corpus nutriunt et roborant; quos effectus, occasione dysenteriae, annis nuperis per totam Germaniam epidemicæ, magna cum animi voluprate multoties observavi.

Subinde etiam Laudani liquidi *Sydenh.* guttæ decem — duodecim insigni cum emolumento adversus dysenteriam additæ fuerunt.

CLYSTER ANTICOLICUS.

℞. Decocti flor. Chamomillæ simplicis
vel Aquæ fontanæ puræ tepidæ
uncias duodecim.

Indantur vesicæ bubulæ fistula instructæ, quæ clysteribus applicandis vulgo inservit. Tunc addantur

Spiritus Nitri dulcis scrupuli duo,
in

in quibus

Olei Caieput guttæ quatuor.
fuerunt solutæ.

Clyster hic in alvum immissus atrocissimos dolores colicos varii generis, tuto, illico et constanter sedavit apud ægrotos, quibus sanguinis ventilationes, numerosi clysteres simplices emollientes, laxantia per epicrasin, medicamenta temperantia atque opiata prius adhibita, fere nullum vel breve levamen saltem adferebant.

Pari cum fructu aliquoties hominibus plebeiis pauperibusque, doloribus colicis vehementer cruciatis, Decoctum florum Chamomillæ vel meram aquam tepidam, uncia una Spiritus frumenti simplicis sive anisati remixtam, lotionis instar, præmissis tamen præmittendis et absente calore, applicari iussi; sed nonnulli, imprimis imbecilliores, crapulosi inde facti sunt.

CORTEX PERUVIANUS TAR- TARISATUS.

1) R̄. Alcohol Corticis Peruviani electi
drachm. sex,
Crystallorum Tartari drachmas
binas,

Misce, fiat pulvis.

2)

2) ℞. Alcoh. Cortic. Peruvian. el. unc.
dimid.

Crystallor. Tartari pulverat.
drachm. duas.

Misce.

Optimum, certissimum et præsentissimum est auxilium in pertinaci alvi obstipatione, quæ nullis medicamentis purgantibus lotionibusque cedit, sed iis potius intenditur, et ab obstructione glandularum in infimo ventre, intestinorum debilitate, aut spasmis, ortum ducere solet. Simplex et solitarius alvum æque sollicitare valet *Cortex Peruvianus*, efficacius autem et certius in Crystallorum Tartari connubio. Mirabilem hanc efficaciam, vix ab auctoribus notatam, exemplis aliquot breviter ostensurus sum.

Vir sexagenario maior, cui hæmorrhoides diarrhoeae instar fluentes, iusto diutius aliquando interceptæ fuerunt, linguæ impotentia, scotomia, vertigine, sopore, per intervalla invaditur. Accedunt continuus ac vehemens vomitus, alvique pertinax suppressio. Sanguine ex ralo reperitis vicibus detracto, omnia dicta symptomata mitigata sunt, et pedetentim evanuerunt, alvus vero suppressa perstitit, et neque

B

que

que clysteribus, neque medicamentis purgantibus varii generis aperiri potuit. Deglutito tandem simplici *Cortice Peruviano* fluida reddita est, et in statum naturalem rediit cum plenaria ægroti in sanitatem restitutione.

Iuvenis viginti quatuor annorum continuis per aliquot annos, et sæpius atrocissimis doloribus colicis cruciatus est. Dolor in uno abdominis loco fixam sedem retinebat ac perseverabat. Aegrotus nonnisi alimenta liquida perferre potuit, et corpus eius non satis nutriebatur, sed potius lente ac pedetentim consumptum fuit. Alvus assiduo constipata erat, et vomitus quandoque urgebant. Nullis remediis proficientibus quæ a multis aliis medicis præscripta et adhibita fuerunt, hisque de ægrotantis salute desperantibus, ad me pervenit consiliumque meum expetiit. Ego volvulum seu ingressum intestinorum crassorum suspiciens, lotiones mollientes et carminativas tres, quatuor simul in alvum immitendas curavi, ægrotumque cubare iussi, quo diutius retinerentur. Hæc curatio feliciter successit. Affectus enim memorati actutum fuerunt dispulsi, præter alvi siccitatem, quæ remansit. Hanc autem *Cortex Peruvianus* in miscela cum *CrySTALLIS Tartari* superavit, alvumque in principio laxam, dein

dein liberam et facilem, qualis sanis esse solet, reddidit. Obsuerunt e contrario medicamenta laxantia proprie talia.

Vir quadragenario minor, obesus, diætæ lautæ deditus et sanguinis ventilationem artificialem negligens, hæmorrhoidibus cæcis, spasmis, pressioibus, doloribus lancinantibus in infimo ventre per accessiones tentatur, cum vehementi flatulentia in intestino colo et ingenti abdominis in regione epigastrica inflatione. Adversus hæc mala laudabilem opem ferebant sanguinis missio et simplex *Cortex Peruvianus*, qui, quoties eius portionem assumsit, toties alvum movebat, et blandissimi remedii laxativi effectum per aliquot dies exerebat. Notari meretur herniæ species rarissima, quæ eidem viro incidit. Tanta erat aliquando flatulentia prædictæ vehementia, et abdomen eius in regione epigastrica adeo inflatum, ut hernia ventralis s. ventriculi subito ac inopinato exoriretur. Ab hæmorrhoidibus interceptis, molientibus, hernias oriri posse, quondam notarunt BRENDLIUS atque SEGNERUS, Professores Medicinæ Gœttingenses celeberrimi.

Adstrictiones alvi hypochondriacis atque hysteris non raro accidere, etiam familiares admodum esse iis, quibus hæ-

B 2

mor-

morrhoides et catamenia non proveniunt et suppressa sunt, qui cardialgia et colica laborant, spasticis affectionibus et pressio- nibus in intestinis, flatulentia et vomitio- nibus, plerumque post assumpta alimenta, vexari solent, observatum est. In hisce malis affinis et inter, se alternantibus, multoties *Corticem Peruvianum*, tam simpli- cem, quam *tartarifatum*, plerumque ve- næfectione præmissa, summo cum fructu adhibui, et alvum eo fluidam apertamque reddidi, quam antea multa variaque medi- camenta purgantia et enemata, recludere haud valebant.

Infantibus mammis inhiantibus, debili- bus, gracillimis, inquietis, eiulantibus, quo- rum secessus nunc liquidi, viscidi, subvi- rides, nunc siccissimi iustoque tardiores fuerunt, *Corticem Peruvianum* admodum salutarem comperi. Per multis vel simpli- cem, vel pauca Magnesia Nitri aut Salis amari remixtum, nonnunquam per aliquot dies, a quatuor ad sex grana quotidie dari iussi. Alvum duxit remediis proprie lax- antibus efficacius, præstantius, egregie cor- roboravit intestina eorum ab alimentis con- suctis pinguibus ac glutinosis debilitata, tormina sedavit, atque infantes quieros, pingues, robustiores, floridos, avermibus, convulsionibus, exanthematibus atque ex-
ulcera-

ulcerationibus capitis et faciei, atrophiam, rhachitide etc. immunes reddidit.

Petechias sine febre dictas seu scorbuticas, *Cortice Peruviano* cum Crystallis Tartari iuncto, in pueris aliquoties celeriter dissipavi.

In gravidis compluribus pertinaces alvi obstructions, quæ in aliis, ob venarum compressionem et impeditum sanguinis reditum, hæmorrhoides cæcas molestissimas furunculis similes, in fistulas periculosas hectica funestas degenerantes, produxere, cito ac tuto solutæ fuerunt *Cortice Peruviano tartarifato*, et varices hæmorrhoidales imminutæ atque discussæ.

Impune quoque, post curatas febres intermittentes, *Corticis Peruviani* vim laxandi perferre potuerunt homines, quibus, ab erroribus diæteticis, et medicamentis purgantibus alvus commota, morbum recidivum fecit.

Et in casibus gravioribus ac desperatis istam comprobavit efficaciam. Puer septem annorum sævissimis ventris doloribus premitur continuis, sub quibus interdum intestini portio spirhamæ fere longitudine ex ano prodibat, quæ digitis iterum reponebatur. Assumpta fere omnia vomitu
 B 3 reii-

reiciebat, et alvus adeo adstricta et contracta fuit, ut nec commode fistulæ pro immittendis in alvum lotionibus, nec lotiones ipsæ adigi potuerint. Quare ei *Corticem tartarifatam* cum syrupo in electuarium redactum deglutiendum dedi, ex quo alvum fluidam et aliquale dolorum levamen sensit. Per sex hebdomatas vita ita miserrime tracta; intestinorum inflammatione et gangræna corripitur, qua periit. Dissecto et aperto eius post mortem abdomine, stupendum et inauditum plane vulvulum seu intestinorum invaginationem observavi. Nimirum intestinum cæcum erat introversum, in colon ingressum, et cum intestinis tenuibus in intestinum rectum usque ad orificium ani descensum, ubi magnam intestini recti siderati rupuram penetravit, una cum fecibus in cavitatem abdominis delatum, inde globum coactum et concretum deprehendi.

Plures huiusmodi observationes allegare possem, sed ex hisce paucis luculenter admodum patescere arbitror, *Corticem Peruvianum* summum pharmacum esse in atrophia, rhachitide, malo hypochondriaco, hysterico, affectibus intestinorum spasmodicis, cardialgia et colica sanguinea, flatulentia spasmodica seu hæmorrhoidali, et aequè necessarium, ac sanguinis ventilationes

tiones artificiales, balnea, enemata, interna medicamenta temporantia, resolventia, et aperitiva, quin potiozem, ad recludendam potissimum diutius et pertinaciter in recensitis morbis ut plurimum occlusam alvum.

Præstantiam hanc et efficacitatem nondum satis cognitam atque perspectam esse, modeste eloquor. Quantum enim ex cel. STRACKII *observationibus medicinalibus de colica* constat, laudatus vir nullum in hoc morbo *Corticem Peruvianum* ægrotis suis, frequentissime alvi obstructionibus laborantibus, præscripsit. GRIMMIUS in *Ephemer. german. Cent. III. p. 145.* Dr. IOH. LUDW. LEBERECHT LOESEKE in *der Abhandlung der auserlesensten Artzneymittel etc. p. 441.* itemque Dn. Eq. IOH. ANDR. MURRAY, *Med. Doct. et Profess. Goetting. celeberr.* in egregio suo de materia medica libro haud ita pridem edito, in quo tradita experimenta et observationes optimorum practicatorum operose congesta sunt, et cui titulus: *Apparatus medicaminum, tam simplicium, quam compositorum, in praxeos adiuventum consideratus etc. T. 1. pag. 574.* aliqualem *Corticis Peruviani* facultatis alvum ducendi mentionem quidem fecit, verum, quod in multis casibus potior sit

B 4

laxan-

laxantibus striete talibus, iisque palmarum eripiat, nullibi notatum legi.

In genere autem *Cortex Peruvianus* (*Cinchon. officinal. Linn.*), ne sperato successu careat, et in specie, ut vires prædicatas aperitivas ex voto præstet, optimæ notæ, ac talis sit oportet, qualis ab auctoribus *Pharmacopœe Danicæ pag. 31.* describitur. Venia lectorum istam descriptionem hic annectam. Sapor Corticis optimi sit amarus cum adstrictione aliqua, diu linguæ inhærente, imprimis vero sapore suo specifico mucido se distinguat. Non sit parum sapidus, neque saporis viscidæ, neque impense stypticus et nauseosè amarus, uti occurrit in specie viliori, aliarum arborum corticibus remixta, et subinde Aloes solutione imprægnata. Odor sit paulum aromaticus, specificè mucidus, quem notabilem exhibet affusa pulveri aqua fervida. Non vero nullus sit, neque putridus, nauseosus odor; quem spargit haud rite siccat, aut in navi madefactus et corruptus Cortex. Ex gracilioribus et iunioribus arborum ramis detractus ac tenuis sit, certe crassitudinis mediæ, gravis tamen pro voluminis ratione. Neque lævis sit facies externa et quasi polita, sed scabra, subsusca, et Lichene albo cinereo hinc inde obducta, non nigra, qui corrupti Corticis color,

color, neque pallide flava, neque læte rutilans, cuiusmodi de aliis arboribus deglubitur. Internus color fit Cinnamomo paulo obscurior, magisque obsoletus aut ferrugineus. Digito tentatus non tenax fit, aut fungosus, neque in fibras lignosas decerpatur, aut in farinam cariolas fatiscat, sed compactus sit æqualiter fragilis, et ad solem moleculis micantibus resplendat. Decoctum corticis aquosum, adhuc calidum vitro inditum, rufescat, frige factum vero pallescat. Confer. WERLHOFIUS et ROSENSTEIN.

Locus hic non commode patitur, prætereaque supervacaneum est eos refellere, qui divinum et inæstimabilem *Corticem* inter noxia atque suspecta remedia temere referunt, quippe quos celeb. TRILLERUS in *Dispensator. pharmaceut. universal. Tom. I. p. 216. et 217.* cel. MURRAY in *superius laudato libro p. 564.* et summus WERLHOFIUS in *præstantissimo de febribus opere* præsertim solidissime refutavit. Dispar iudicium de salubritate ejus, causa obretractationis ac sinistri effectus, si non plane, maxime tamen in viliores species et fraudes, quæ cum illis committi solent conicienda sunt.

At enim quæ *Corticis Peruviano (Cinchon. officinal.)* substitui solent *Cinchona Caribæa,*
 B 5 *Achras*

Achras Sapota, *Liviodendron Tulipifera*,
Quassia amara, *Magnolia altissima*, *Swie-*
tenia Mabagoni, *Aesculus Hippocastanum*,
Iracinus excelsior, *Quercus Robur*, *Prunus*
spinosa, *Geum urbanum*, *Rhamnus Fran-*
gula, *Malus sylvestris*, *Salicis* quædam spe-
 cies nominatim *Salix alba*, *fragilis*, *pen-*
tandra, *caprea vitellina*, aliaque vegetabi-
 lia eorumque partes; quo inprimis spec-
 tant *glandes quercinae*, immensis laudibus
 elatæ, quid? quod Cortice Peruviano su-
 periores prædicatæ, certo usu et eventu
 nondum satis comprobata sunt, et virtu-
 tes Corticis Peruviani mentiuntur magis,
 quam re ipsa præstant. Sententiæ huic suf-
 fragantur *in libris modo allegatis* beat. TRIL-
 LERUS *Tom. 1. pag. 216. 219. 220. 221. et cel.*
 MURRAY *p. 45. 47. 63. 64. 552.* aliique me-
 dici experti ac solertissimi. Novi quoque
 hominum exempla recentissima, nec pau-
 ca, qui glandum quercinarum periculum
 fecerunt cum sanitatis periculo, easque ad-
 versus varios affectus hystericos, hypo-
 chondriacos et hæmorrhoidales, in decoc-
 to, Coffeæ in modum parato, adhibue-
 runt, ex quo flatulentiam, tormina ven-
 tris et alvum vehementer stipatam sense-
 runt. Absolum itaque et incongruum est,
 inventis iam frugibus, invento Cortice Pe-
 ruviano, glandibus adhuc vesci. Ceterum
 Cin-

Cinchona floribunda, *sanctæ Lucie* aliæque species noviter detectæ, viribus medicis, saporis iudicio, recedunt a *Cinchona officinali* et in praxi medica hætenus usuali, — eiusque succedanea haberi nequeunt; et quod *Corticem peruvianum rubrum Hispanicum* attinet, in tentamine clinico expectationi meæ (forfan ob adulterationem?) iste non respondebat.

Quædam adhuc de forma ac dosi, quæ *Corticem* exhibui, dicenda supersunt. Optime se gessit, et primis viis non molestus fuit pulvis tenerrimus alcohol vocatus, quem a drachma semis ad scrupulos duos, tam solitarium, quam *CrySTALLIS Tartari permixtum*, ter, quater de die adultis deglutendum propinavi. Substantiam quoque seu pulverem aliis præparationum generibus antistare, experimenta chemica docent, et pulveri *Corticis Peruviani* post extractionem residuo copiosas inesse ferri particulas, cel. MODEL, ostendit. Vid. *Recreations physiques, oeconomiques et chymiques par Mr. MODEL, ouvrage traduit de l'allemand avec des observations et des additions par Mr. PARMENTIER, Apoticaire maior des Invalides. A Paris 1774.*

DE.

 DECOCTUM ALBUM.

R̄. Amyli drachmas duas.

Seorsim infundantur aquæ font frigidæ unciis aliquot in vase murrhino, et agitentur spatula, ut Amylum conglobatum dissolvatur; effundantur dein in

Aquæ font. ferventis puriss. unc. quinquaginta;

post unam alteramve ebullitionem coentur et addantur

Spiritus Vitrioli acidi guttæ quadraginta vel q. s.

Est potus temporans atque demulcens gratus et præstantissimus adversus tormina, renesmum, stranguriam aliaque dyssentericæ symptomata.

DECOCTUM LAXATIVUM.

1) R̄. Florum Acaciæ,

Fol. Sennæ,

Salis Friederici ana drachm. duas,

Passular. minor. concis. drachm. sex,

Aquæ font. pur. q. s.

Co:

Coquantur, et colentur unciares tres aut quatuor. Pro lubitu Florum Persic, vel Verbasci drachma una loco Flor. Acac. recipi potest.

2) ℞. Mannæ Calabrinæ drachmas sex,
 Salis Anglici cathartic, vel Frederici,
 Tamarindorum ana semunciam,
 Foliorum Sennæ mundat. drachmas duas cum dimidia,
 Corticum Citri semidrachmam,
 Aquæ fontanæ puræ q. s.

Coquantur simul per aliquot minutas, colentur, et in colatura restent unciares tres, quæ ab adultis tepide, ieiunoque ventriculo epotentur.

Laxans est antiphlogisticum et per epicrasin, multis aliis decoctis et infusis laxativis ab auctoribus præscriptis atque concinnatis gratus, ut existimo, simplicius, et minus pretiosum. Lætus eximium eius usum expertus sum in morbo isto pectoris inflammatorio, qui tempore vernali anni 1775, 1776, 1777 et 1778. frequenter apud nos grassatus est et magno cum horrore ingruerat, laterum dolore punctorio, vomitionibus biliosis, alvi obstructione

ne

ne &c. communiter stipatus erat. Subiectis hoc morbo correptis innumeris præscriptum apozema, et quidem secundum, vel inferius sequentem *Pulverem catharticum* prægressa sanguinis detractioe ex talo, primis statim morbi diebus propinavi; eoque morbus actutum solutus fuit. Naturam immitatus sum, quæ hunc curationis modum docuit. Siquidem melius sese habere, et citius convalescentes observavi ægrotos eos, quibus diarrhoea sponte superveniebat.

ELECTUARIUM ANTHELMINTICUM.

℞. Pulveris seminis Cynæ electissimi
drachmas duas,
radic. Ialapp. drachm. unam,
Mercurii dulcis rite parati
grana sex ad scrupulum
semis,
Aquæ florum Cassiæ semidrachmam,
Syrupi rosati solutivi f. florum Perficorum q. s.

Misce, fiat Electuarium.

Hoc Electuarium perquam eximium est anthelminticum, et vix par sibi aut simile habet

haber medicamentum aliud, Helmintho-
 chorto non excepto, id, quod creberri-
 ma experientia compertum habeo. Por-
 rigitur infantibus non adeo teneribus ac
 pueris a vermibus vel lumbricis vexatis,
 absente febre, ieiunoque aut vacuo ventri-
 culo, altera quaque hora eius unum duove,
 pro ratione ætatis, cochlearia minora, qua-
 libus ad potum Theae et Coffeae utuntur
 usque dum effectum laxativum produxe-
 rit, quo simul lumbrici exturbari solent.
 In adultis eo Fasciolam hepaticam aliquo-
 ries abegi. Post morbos puerorum acutos,
 v. c. variolas, morbillos, febrem catarrha-
 lem &c. hocce Electuario lumbricos facilius
 posse detrudi, quin absque medicamentis,
 et sponte sæpius excludi, notavi.

ELECTVARIUM DENTIFRICIUM.

℞. Lacca globulatae rubrae drachmas
 duas,

Aluminis crudi scrupulos quatuor,

Radic. Iridis Florentinae,

Bistortae,

Florum Cassiae,

Myrrhae ana scrupulos binos,

Mellis despumati q. s.

Misce, fiat Electuarium.

Quo-

Quotidie vel alternis diebus dentibus et gingivis semel infricatum, et aqua rursus ablutum, purgat ac firmat dentes, cariem et odontalgiam arcet, roborat gingivas, et scorbuto s. stomacacæ resistit. Ista præ multis aliis ab auctoribus concinnatis et præscriptis Electuariis Pulveribusque dentifriciis hoc Electuarium sibi vindicat prærogativas, quod dentes non lædat, compendiosum sit, et viliori pretio constet.

ELECTUARIUM VISCERALE.

℞. Pulveris Squillæ compositi Stahlî,
 Gummi Ammoniâci puri,
 Tartari tartarifati ana drachmas duas, vel, loco Tartari tartarifati, sic dicti Salis Friderici semunciam,
 Nitri depurati scrupulos duos,
 Magnesiæ Nitri optimæ semi drachmam,
 Salis Ammoniâci purificati scrupulum unum,
 Sulphuris Antimonii aurati grana sex,
 Aquæ florum Cassiæ drachm. unam,
 Syrupi Capilli Veneris q. s.

Misce, fiat Electuarium.

Po.

Potenter resolvit viscerum obstructions et infarctus, humores pituitosos viscidos stagnantes incidit, eosque per pectus, vias urinarias, aut poros cutaneos educit. In morbis pituitosis, apoplexia serosa, asthmate pituitoso, et hydrope vario, eximium et raro fallacem eius usum sæpissime experius sum, aliisque medicamentis maxime decantatis Electuarium hoc palmam præripuit. Conf. quæ de *Mixtura diuretica* prædicantur in sequentibus.

Spatio brevi, quandoque intra viginti quatuor horas, eo convaluerunt homines ex lapsu graviore, plures etiam de causis internis, affectibus soporosis, urinæ et alvi suppressione, linguæ impotentia, lethargo, hemiplegia laborantes, quibus admotæ cucurbitulæ: rubefacientia, vesicatoria, multaque alia medicamenta interna, diu antea adhibita, speratum auxilium recusabant.

Cachexia porro pituitosa, ictero, oedematibus, leucophlegmatia, hydrope scroti, et inprimis anasarca, ex viscerum, hæmorrhoidum et mensium obstructione, potulentorum spirituosorum abusu etc. laborantibus quamplurimis, quibus venter per menses et annos ita intumuit, ut propter spirandi difficultatem, et suffocationis periculum non amplius cubare, sed continuo

C

in

in sella, aut lecto sedere coacti fuerint, multis aliis remediis incassum adhibitis, et a medicis tandem relictis, continuato per aliquot hebdomadas huius Electuarii usu, interpositis laxantibus, v. c. *Pulvere cathartico* infra descripto, morbus, nunc per largam diuresin, nunc per sudorem, aut transpirationem insensibilem periphericam, solutus fuit, sensim detumefactus venter, ægrotique perfecte sanati, quibus postea, viscera roborandi causa, Corticem Peruvianum, aut Martem solubilem propinavi, et hisce remediis curationi finem imposui. Capiebant ægroti ter de die, vel omni quadrihorio Electuarii drachmas duas ꝓ cochleare dimidium.

In hydropis speciebus insanabilibus egregium levamen quoque attulit. Huius rei exemplum, ob causam morbi præsertim memorabile, hic adferre liceat. Vir sexagenario minor, quem aqua in pectore male habebat, quoties Electuarium viscerale sumfit, largam inde expectorationem, cum notabili morbi symptomatum, inprimis asthmatis relevationem sensit. Interna demum inflammatione et apoplexia extinctus fuit, eiusque corpus dissecandi veniam impetraui, quo aperto, in cavitate thoracis aquæ carneæ circiter libras duodecim, cor solito maius, nullis polypis obsessum, aortam
autem

autem atque venam cavam monstrosam, asperam, duram, omnino, et fere cranii infantilis in modum osseam, nullisque valvulis conspicuam, deprehendi.

Amplam esse huius Electuarii formulam probe scio verum ingredientibus constat inter se non repugnantibus. Unum alterius vim potius auget; et valet hic dictum illud: vis unita fortior.

ELIXIR ACIDUM.

℞. Spiritus Vitrioli acidi,
Nitri dulcis partes æquales.

Misceantur.

Elixir acidum hoc gratius non solum, sed et temperatius est, atque pluribus ægrotis conducit, quam Aqua RABELII et Elixir acidum HALLERI atque DIPPELII. In his enim, quoniam ex oleo Vitrioli et alcoholi vini simpliciter mixta sunt, non exigua pars alcoholis vini libera et immutata manet, eaque medicamenta calida reddit; aliqua pars alcoholis vini cum acido vitriolico in spiritum sulphureum ingratum et pectori inimicum abit. Quavis igitur occasione in praxi mea clinica Elixir acidum supra positum illis prætuli et non sine exoptato eventu substitui.

C 2

Gur:

Guttæ decem — triginta unciis aliquot aquæ fontanæ purissimæ instillatæ et pro dosi hautæ, egregias vires exserunt anti-spasmodicas carminativas analepticas roborantes antiputredinosas, quas singulari animi cum voluptate in affectibus hypochondriacis, hysteris, spasticis, in animi deliquiis, hæmorrhagiis ex putrida sanguinis resolutione, in variolis languidis et malignis, in summa nervorum debilitate et virium prostratione in et post febres malignas nervosas, sæpius expertus sum, præmissis evacuantibus, temperantibus aliisque necessariis.

Locum Spiritus Nitri dulcis in Elixir acido meo quoque explet *Spiritus Salis dulcis* methodo cl. WESTRUMB elaboratus, cuius descriptionem infra dedi.

EMPLASTRUM EPISPASTICUM.

R̄. Picis navalis,
 Terebinth. commun. ana unc. unam,
 Cerae flavæ pur.
 Pulv. Olibani ana unc. semis,
 Gumm. ammoniac.
 Galbani ana drachm. duas.
 Invi-

Invicem liquentur calore debito, et, quoad fieri potest, solvantur; dein, ab igne remotis, addantur

Florum Sulphur: unc. dimid.

Pulv. Rad. Pyrethri

Gumm. Euphorbii

Sodæ Hispanic. ana drachm.
duas;

indeque fiat Emplastrum.

Calorem, ruborem atque exanthemata sedibus externis applicatum hoc Emplastrum excitat. Glandularum tumores exiguos in collo et mento, qui diu durant et sine dolore sunt, promptissime tutoque sanat, eos rubefaciendo et in abscessus convertendo; præcipuas autem vires exserit in resolvendis et discutiendis tumoribus articulorum frigidis serosis in cubito ac genu. Supra alutam aut linteum extensum Emplastrum per aliquot dies impositum erat prædictis tumoribus, et rubefactis iis rursus amotum. Una cum rubore dein sensim evanuerunt tumores serosi, et repetita emplastri novi applicatione raro opus fuit, prout observationibus non paucis comperit habeo. Pauco Oleo Anthos vel Juniperi malassatum dolores quoque rheumaticos sine tumore et calore in artubus, dor-

so et lumbis dissipat. Lichenibus refractariis applicatum eos exasperat, quos autem dein *Ceratum album* impositum facillime curat.

LINCTUS PECTORALIS.

℞. Specierum diaireos drachm. sex,
 Radic. Paeoniae drachm. duas,
 Glycyrrhizae,
 Florum Sulphuris ana drachm. unam
 cum dimidia,
 Magnesiæ Nitri optim. drachm. unam,
 Croci drachmam semis,
 Sacchari Canarini uncias tres cum
 dimidia.

Misce, fiat pulvis.

Blande resolvit atque demulcet, in raudine, tussi varia, et phthisi, egregie conducit. Ut plurimum autem hunc Pulverem, pro circumstantiarum ratione, cum antispasmodicis, balsamicis, roborantibus, temperantibus combinatum, sicque scopo suo aptiorem redditum, in formulis sequentibus præscribere soleo.

LI.

**LIQUOR ANODYNUS MAR-
TIATUS.**

R̄. Limaturæ Martis purissimæ quan-
tum libet,

Spiritus salis acidi tenuioris quantum
satis.

Fiat lege artis solutio saturata, quæ fil-
trata, leni balnei arenae calore e retorta vi-
trea ad siccitatem abstrahatur; igne dein
aucto sal residuum maxima ex parte subli-
metur. Peracta sublimatione sal ascensum
e diffracta retorta eximatur et in patina vi-
trea seu murrhina loco humido v. c. in cel-
la reponatur, ut deliquescat. Huius

Liquoris seu olei Martis per deli-
quium uncia una

cum

Naphthæ Vitrioli rite paratæ et recti-
ficatæ unciis binis

miscetur in vitro probe obturato, et, sub
agitatione liquorum, Naphtha Vitrioli ferri
particulas oleo Martis cito abripiet, flavum-
que colorem induet. Ab oleo Martis,
quamprimum illud fundum rursus petiit,
caute separetur Naphtha supernatans ferri
particulis foeta, eique

C 4

Spi-

—————

Spiritus Vini rectificatissimi partes
duæ.

admisceantur.

Par est famosæ illi et arcanæ tincturæ, *Tinctura tonico nervina* BESTUSCHEFFII, *Elixir d'or de Mr. de la Motte*, *Bestuscheffische Nerventinctur*, *Lamottische Goldtropfen* dictæ, cuius verus olim inventor fuit Baro de BOETTCHER. Huius Tincturæ parandæ modum sat operosum et sumtuosum augustissima Russorum imperatrix ab arcani possessoribus, antea plurimum lucri ex medicamento venditione haurientibus, tribus millibus nummorum argenteorum, qui *Rubeln* vocantur, retro plures annos emit et publici juris fecit.

In morbis nervorum chronicis sine materie et febre, v. c. vertigine, spirandi difficultate, anxietatibus, pavoribus, animi deliquiis, aliisque affectibus hypochondriacis aut hysteriis, nec non arthriticis virium defectu conjunctis, iam dudum celebratissimum fuit medicamentum; sed eadem præconia, secundum experimenta clinica noviter a me instituta, sibi vindicavit Tinctura minus operosa et pretiosa, quam supra descripsi, et cuius præparationem docuit cl. KLAPROTH in dem ersten Theil der von dem berühmten Herrn Professor Selle zu
Ber-

Berlin 1782 herausgegebenen neuen Beytrage zur Natur- und Artzeneywissenschaft S. 137. Capiendæ guttæ decem — viginti quinque ex aqua.

Solis luci exposita hæc Tinctura pariter alba limpidaque fit, et in umbra, successu temporis, flavo rursus tingitur colore pristino.

Vidi sal Martis citra sublimationem, saltim ad siccitatem evaporatum, Naphthæ Vitrioli colorem flavum quoque induere; idem præstiterunt Flores Salis ammoniaci martiales, Mars tartarisatus et Vitriolum Martis factitium. Conf. cl. DOLLFUS *Pharmaceutisch-chemische Erfabrungen über die neusten in der practischen Pharmacie gemachten Entdeckungen und Verbesserungen 1787. p. 42.*

LIQUOR MUNDIFICANS.

- 1) ℞. Aquæ font. puriss. unc. octo,
 Mercur. sublimat. corrosiv. grana
 quindecim ad scrup. unum.
 Misce, fiat solutio.

Pro ditioribus et iis, qui delectantur odoriferis, Aqua Naphæ vel Rosarum, loco Aquæ fontanæ recipiatur.

C 5

2)

2) ℞. Rad. Lapathi acut. concis. unc. dimid.

Aquæ font. pur. q. s.

Fiat decoctum. In colaturæ unciis octo solvantur

Mercur. sublimat. corrosiv. grana quindecim ad scrup. unum.

3) ℞. Florum Genistæ sagittalis siccorum drachm. duas,

Aquæ font. pur. q. s.

Coquantur per aliquot minutas et colentur brodii uncia octo, in quibus solvantur

Mercur. sublimat. corrosiv. grana sex.

Loco Florum Genistæ sagittalis Gummi arabici electi sesquidrachma. recipi, et una cum Mercurio sublimato in Aquæ font. vel alicuius odoratæ destillatæ unciis octo solvi potest.

4) ℞. Folior. Sabinæ drachm. sex,

Rad. Calami aromat. concis. drachm. duas,

Aquæ fontan. pur. q. s.

Fiat decoctum saturatum. In colaturæ unciis octo solvantur

Mercur. sublimat. corros. grana sex.
Li-

Liquor primus a scriptoribus nonnullis recentioribus, imprimis a cel. C. L. HOFFMANN, *conciliario intimo et archiatro Electorali Moguntino*, in libello *vom Scharbock, von der Lustseuche, von Verbütung der Pocken im Angesicht, von der Rubr und einigen besondern Hülfsmitteln &c. Münster 1782.* certum et securum medicamentum topicum prædicatur ad scabiem, tineam, lichenes aliaque exanthemata atque cutis exculcerationes pertinaces, a venerea non solum, sed et alia causa productas, quas laudes compluribus observationibus ipse testificari possum.

Applicantur lintea madefacta vel laventur isto loca cutisque regiones dictis vitiis obnoxia aliquoties de die, et post unam alteramve horam aqua pura vel saponacea tenui rursus abluantur. Efficacius redditur decocto Rad. Lappathi acut. prout sub no. 2. a me præscriptus fuit. Præmittantur vel simul in usum trahantur interna antimonia- lia, mercurialia, laxantia &c.

Etiam scire attinet, hos Liquores, præferim autem primus, tam pediculos, quam cimices pellere atque necare; et a rectoris iudicii medicis ac chemicis in locum Aquæ phagedænicæ hætenus officinalis surrogari posse ac debere. In confesso enim est,
Aquam

Aquam calcis et Mercurium sublimatum, ex quibus hæc componitur, sese mutuo alterare et partes suas constitutivas disiungere.

Quandoque hi Liquores loca et partes, quibus applicati fuerunt, arrodunt, rubefaciunt et dolorem ardentem in illis procreant, quo in casu vel lacte, vel Aqua calcis eo remixta citius ablui, dein aqua vel decocto, quocum parati sunt, magis dilui debent.

Liquor tertius gargarizatione, attractione per nares et iniectione mediante siphunculo iuvat in malis ulceribus faucium, uvulæ, palati, nasi aliarumque partium; Liquor quartus, si ossa simul vitiata et cariosa sunt, id quod ex ieiuna sanie, huiusque singulari sapore ac fœtore, ægrotis ipsis molesto, coniectare licet.

Flores Genistæ sagittalis sponte abundeque ubivis provenientes, pulchrum atque egregie demulcens decoctum mucilaginosum cum aqua exhibent. Foliis Sabinæ et radicibus Calami aromatici promeritas laudes in carie tribuit cel. HOFFMANN in *prædicti libelli pag. 246—251.*

LIQUOR NITRI VOLATILIS.

℞. Spirit. Nitri ℥, Aquæ fortis puræ opt.
quantum libet.

Saturetur successive adfusa

Spirit. Salis ammoniaci aquosi suffi-
ciente quantitate.

et coletur liquor salinus acris, Nitrum flam-
mans liquidum sistens.

Ex salibus ammoniacalibus potentissimis
est. Humores pituitosos stagnantes resol-
vit, temperat, vires diaphoreticas et diu-
reticas præstat. In febribus intermittenti-
bus, hydrope, asthma &c. a drachma
una ad duas ægrotis præscribatur in mix-
turis cum aliis medicamentis congruis.

LIQUOR STEGNOTICUS.

℞. Aquæ Calcis vivæ uncias duas,
Myrrhae,

Terræ Iaponicæ ana drachmam se-
mis.

Misce, fiat solutio, quæ colanda.

Præsentissimum auxilium est in gonor-
rhoea benigna seu stillicidio feminis conti-
nuo, vel ex immodica liquoris genitalis
iactu.

iactura veniente, vel ex gonorrhoea maligna relicto, et interna medicamenta roborantia respuente. Mediante siphunculo tepide iniiciatur urethrae aliquoties de die. Linthea quadruplicata vel carpta, eo tincta et imposita, mirum in modum subinde sanant ulcera mammarum phagedaenica aliaque.

LIQUOR TARTARI SOLUBILIS.

℞. Spiritus Salis Ammoniaci aquosi fortissimi q. v. Inspargatur Crystallo-
rum Tartari pulvis tener paulatim
et tam diu, donec nulla amplius ef-
fervescentia oriatur. Reponatur per
aliquot dies in loco calido, et subinde
agitetur. Post clarum a sedimento
per filtrum separetur.

Eximium est medicamentum antiphlo-
gisticum, antiputredinosum, pectorale, re-
solvens, diapnoicum, diureticum, quod,
minoris pretii sui et efficaciae maioris caus-
sa, utiliter substituitur empyreumatico ca-
lido plerumque Liquori Cornu Cervi suc-
cinato, pretiosoque Spiritui MINDERERI
meritoque praefertur. In febribus acutis
malignis, putridis, petechialibus, catar-
tha-

rhalibus, petechizantibus, purpura, vario-
lis, morbillis, scarlatina, angina varia,
pleuritide, peripneumonia, hectica, asth-
mate sicco, pituitoso, mania, melancho-
lia &c. insignes vires exerit. Apte propi-
natur in mixturis a drachmis tribus ad sex
cum aliis medicamentis convenientibus.
Sæpius cum Corrice Peruviano vel Gummi
Ammoniaco iunctum utilissime adhibui.

Hic Liquor decomponitur ab acido Vi-
trioli, Nitri, Salis, ab aceto et Syrupis
acidis, quæ scitu necessaria sunt præscriben-
tibus. Copulam quoque respuit cum sali-
bus metallicis terreisque. Citra alteratio-
nem autem miscui cum salium mediorum
solutionibus v. c. Salis mirabilis, Tartari
vitriolati, Nitri, Salis communis &c.

CrySTALLISATIONE verum dat Tartarum
solubilem, cum Tartaro tartarifato vulgo
confundi solitum. Sub Spiritu Salis Am-
moniacy aquoso, ad præparationem eius
requisito, eum Spiritum Salis Ammoniacy
intelligo, qui ex Sale Ammoniaco, Cine-
ribus clavellatis et Aqua communi destilla-
tione paratur.

MARS

MARS SOLUBILIS NITRATUS.

℞. Martis tartarifati Edinburg. unciam
unam,
Nitri depurati drachm. unam,
Sacchari Canarin. drachm. tres.

Misce, fiat pulvis.

Temperans, resolvens, aperitivus, roborans et antispasmodicus est, multa eiusmodi medicamenta longo post se relinquens intervallo, quod ratione et experientia satis superque constat.

Alvi compressionem resolvit, effectum laxativum præstat, et hoc respectu Cortici Peruviano suppar habendum. Sanguinis immodicas fluxiones cohibet, et adversus hæmoptysin, vomitum cruentum hæmorrhoides vesicæ, hæmorrhagiam uteri ex spasmis et suppressis catameniis, feminis quadragenariis, quinquagenariis sæpius accidente et alvi obstructione plerumque stipata, præstans remedium prophylacticum est. Naturales hæmorrhagias atque criticas minime supprimit, sed potius promovet. Prodest in diabete, urinæ incontinentia. In morbis spasticis s. convulsivis, ipsaque
epi-

epilepsia summopere excellit, et morbos hos si non tollit certe imminuit. In malo hysterico atque hypochondriaco, cardialgia et colica, flatulentia spasmodica, atonia genitalium ex nimia feminis iactura, summa nervorum debilitate, anxierate, pavoribus, aphonia, strangulationis sensu, spirandi difficultate, vim suam egregiam evicit. Vermes necat, et utilissime præmittitur *Electuario anthelmintico* in antecedentibus præscripto. Viscerum et glandularum obstructions referare valet, hinc atrophicis et rhachiticis infantibus confert, et alternatim cum *Electuario viscerali* hydropticis feliciter adhibetur. Deglutitur ab adultis omni quadrihorio drachma semis aut scrupuli duo. Cavendum vero, ne ingeratur ventriculo pleno.

Ingrediens Mars tartarizatus extat in veteri *Pharmacopoea Edinburgensi* sub titulo: *Mars solubilis seu Chalybs tartarizatus*. Describitur etiam a WILLISIO, et ab auctore hoc *Ferrum potabile* vocatur. Verum ibi præscripta Crystallorum Tartari portio ferro solvendo non sufficit. Quare in officinis pharmaceuticis sequentem in modum præparandum curo:

D

MARS

MARS SOLUBILIS SEU TAR-
TARISATUS.

℞. Limaturæ Martis puræ, rubiginis et
Cupri s. Orichalci expertis part.
unam,
Cryſtallorum Tartari pulverat. part.
duas.

Misceantur, aqua fervida humectentur
et exsiccentur repetitis vicibus, quo sæpius,
eo melius, ut ferrum exacte resolvatur.
Massa tandem contundendo, per cribrum
et linteum traiciendo redigatur in pulve-
rem tenerrimum.

Omnium sane medicamentorum mar-
tialium præstantissimum est, et dolendum,
quod plurimas Germaniæ officinas nondum
intraverit, et a medicis hætenus non fre-
quentius in usum vocatum fuerit. Sapor
eius non ingratus est. Cito et penitus aqua
solvitur, indeque cum Aqua Rubi Idæi,
Ceraforum, aut florum Cassiæ, addito
quodam syrupo, pulcherrima efficacissima-
que Tinctura Martis promptissime et ex tem-
pore paranda venit. Cum extra corpus
iam resolutionem ferri Tartarus peregit in
Marte tartarifato, a primis viis melius iste
perferri potest, facilius etiam citiusque
earum

earum succis solvitur, quam Limatura Mar-
tis s. Chalybs præparatus, et Croci Mar-
tis officinales.

MASSA ODONTALGICA.

℞. Pulveris Mastichis,
Sandaracæ ana drachmas
duas,
Sanguinis Draconis optimi
scrup. semis,
Opii crudi grana duo,
Olei Anthos destillati guttas octo,
Spiritus Cochleariæ q. s.

Misce, fiat Massa emplastri consistentiæ.

In odontalgia sanguinea, arthritica, ve-
næsectione, cucurbitulis, vesicatoriis aliis-
que parum vel nihil proficientibus, præci-
pue autem in odontalgia rheumatica, huius
Massæ portio fabæ magnitudine ipsis gingi-
vis admota, dolores citissime ac felicissime
dissipat.

MERCURIUS PRÆCIPITATUS FUSCUS.

℞. Aquæ fortis optimæ quantum vo-
lueris,
Argenti vivi purissimi quantum satis.

D 2.

Ex.

Exponantur calori, ut fiat solutio saturata,
quæ filtrata diluatur

Aquæ communis destillatæ vel niva-
lis sufficiente quantitate.

Miscelæ huic, quæ Liquorem BELLOSTII
constituit, adfundatur successive

Olei Tartari per deliquium vel solu-
tionis cinerum clavellatorum
concentratoris quantitas
sufficiens.

et præcipitabitur pulvis fuscus ponderosus
in præcipitationis principio flavum colorem
ostendens, qui, repetita adfusione et de-
cantatione aquæ fontanæ puræ calidæ pro-
be edulcoratus, in charta emporetica super
inversum cribrum leni calore exsiccetur.

Est Mercurius præcipitatus WÜRZII,
Turpethum rubrum PARACELSI. Ab aci-
dis vegetabilibus lubenter solvitur, ideoque
ad præparationem *Aquæ vegeto-mercuria-
lis* PRESSAVINI et *Pilularum* KEYSERI recipi-
tur. Cum acidis mineralibus v. c. acido
vitriolico Nitri et falis infinite et tories effe-
vescit, quoties inspergitur, multumque
sedimentum luteum exhibet, eaque acida
difficiliter saturat. Mercurius nitrosus in-
de paratus non corrosivus, sed mitissimus
est,

est, et rolerabilis saporis, id, quod etiam
de vitriolato et salito valet.

MIXTURA ANALEPTICA.

Rx. Aquæ Rubi Idæi vel fontanæ puriffi-
mæ uncias sex,

Elixir acidi mei drachm. unam —
scrupul. quatuor,

*cx. 2. 1/2. unciæ
ch. 2. drachm.*

Syrup. Papaveris erratici unc. semis.

Misce.

Nervos roborat, vires deiectas refusci-
tat, debilem naturam reficit, putredini re-
sistit; hinc eximias iuvandi vires possidet
in animi deliquiis et summa virium prosta-
tione nervorumque debilitate, febribus ma-
lignis sic dictis nervosis familiari; nec non
in languente eruptione variolarum aliorum-
que exanthematum acutorum, quæ mode-
rate et secure expellit.

Infantibus ac pueris sufficit dimidia mix-
turæ pars, adultis præscribatur integra por-
tio, et capiant altera quaque hora cochlea-
ria duo, illi dimidium aut integrum.

MIXTURA ANTALGICA.

1) ℞. Aquæ florum Acaciæ vel fontan.
 puriff. unc. tres,
 Nitri depurati,
 Cryftall. Tartari pulv. ana drachm.
 unam,
 Extr. Opii vel Opii crudi grana
 duo,
 Syrup. Papav. errat. aut violarum
 drachm. duas.

Misce.

2) ℞. Aquæ Rubi Idaei vel font. puriff.
 unc. tres,
 Laudani liquidi Sydenh. drachm.
 dimidiam,
 Syr. Rub. Id. Papav. errat. aut. Vi-
 olar. drachm. duas.

Misce.

Opportune datam hancce mixturam in
 cardialgia et colica varia non solum valde
 proficuam sæpissime deprehendi, sed etiam
 partu difficili laborantibus non paucis, et
 quidem subiectis nimium irritabilibus, sen-
 sibilibus et ad spasmos pronis, iam dudum
 intrepide præscripti, ceteris paribus et præ-
 missis

missis lotionibus mollientibus, etiam ec-
 propticis &c. — indeque mirabiles gratissi-
 mosque effectus, foerus nimirum facillimo
 negotio, actutum et sponte quasi exclusos
 vidi casibus, quibus embryulcus præter ne-
 cessitatem non raro accersiri et magno cum
 gravidarum detrimento adhiberi solet.
 Conf. *Commentatio medica de universali nu-
 perrime celebrato, partum levante adiunctoque
 recto opii usu in graviditate, partu et puer-
 perio, a cel. I. C. STARCKE. Jenæ 1781.* Por-
 rigatur omni hora vel bihorio cochleare
 unum.

Summo cum fructu quoque et perquam
 secure Mixturæ secundæ cochlearia bina lo-
 tionibus prædictis addi et in alvum dari
 queunt; tunc autem mixtura ore parcius
 sumenda, vel hæc ingestio plane superflua
 est.

MIXTURA ANTIDYSENTE- RICA.

℞. Aquæ florum Acaciæ vel fontanæ pu-
 rissimæ unc. quatuor,

Pulveris Rhabarbari electi drachm.
 dimidiam,

radic. Ipecacoanhæ grana qua-
 tuor — sex

D 4

Specie-

Specierum diatragacanthæ absque feminibus oleosis paratarum scrup. duos — drachm. unam,
Syrupi dialthææ vel Papaveris erratici drachm. duas.

Misceantur.

Emetica et purgantia completa, non in refracta, sed maiori larga ac liberali dosi adversus dysenteriam exhibita, omnes huius morbi molestias exasperare, incoercibilem alvi fluxum, lenteriam, hydroperem et tabem plerumque relinquere solent, prout frequenti fidaque experientia mihi constitit. Hac in re mecum consentientem habeo celeberr. Dn. C. L. HOFFMANN, *Consiliarium intimum et archiatrum Elect. Moguntinum*, quippe qui methodum in dysenteria strenue expurgandi ventrem etiam minime salutarem vidit, et curationem cum medicamentis lenioribus demulcentibus defensivis prætulit (vid. *Libelli eius, occasione Liquor. mundific. memorati pag. 289.*); itemque beatum R. A. VOGEL *archiatrum et Medic. Professore* Gætting. *quondam meritissimum*, qui in §. 324. *Prælectionum suarum decognoscendis et curandis præcipuis corporis humani affectibus* sic egregie disserit: Adversus dysenteriam vomitoria

toria et purgantia a medicis præ ceteris hodie commendantur. Ego vero diffiteri non possum, me multos dysentericos in epidemia anni 1758 et 1762 sine illis sanasse, vicissimque ab aliis vidisse ista non modo perperam, sed et perniciosè frequentata. Intellexi tum, non posse non ista nocere, saltem dolores præter rem augere, perinde ac sternutatoria coryzalaborantibus subdita. Ut enim hæc irritant et tunicam narium magis inflammant, nec sine dolore evacuant, nihilque prorsus levamenti præstant; ita in dysenteria, quum nihil aliud sit profecto, quam impetuosa intestinorum coryza, et in qua ipsa natura satis superque iam ac immoderate evacuationem præstat, eiusmodi stimulantibus rebus abstinere, nec ullo modo violentas naturæ excretiones adaugere, multoque minus sensilissimum tunc intestinorum canalem, et ad concipiendam inflammationem pronissimum, talibus irritare, consultius duxi. Nec huius profecto instituti me unquam poenituit. Et quidni sine illis pharmacis dysenteria curari possit? quorum usus apud veteres sane fuit nullus in hoc morbo, cuius tamen medendi artem illos calluisse, nemo temere negabit. Observarunt etiam nonnulli recentiorum, tormina ab Ipecacoanha (larga doli sumta) mirum fuisse exacerbata; et

D 5

qui

qui nullum evacuans, quod supra infraque ageret, assumerunt, sese melius habuisse, quam quibus illud datum fuisset. — Solis porro medicamentis demulcentibus anodynis et diaphoreticis curati dysenterici leguntur in cel. *QUARIN Animadversionibus practicis in diversos morbos, Viennæ 1786, et alibi.*

In curanda dysenteria tanto magis ergo memores sunt medici aphorismorum celeberr. *STOLL*, in quibus beatus vir præcipit: Cautus sis in emeticis et purgantibus propinandis, iterandis, ne signa saburræ fallacia habeas pro veris. Continuato usu emeticorum, purgantium, sordes, mucus, inappetentia &c. augentur ab humorum salivalium, cesophagei, gastrici, enterici, biliosi, aucta secretionem ob stimulum, organis harum secretionum, excretionum, applicatum. Vid. *Aphorism. ejus de cognoscendis et curandis febribus, aphor. 841, 842.*

Missis itaque, funestis exemplis permotus, emeticis et purgantibus strictè talibus seu completis, ab aliis summopere laudatis et biliosis nostris temporibus sæpe sæpius in usum et abusum vocatis, iam per plures annos in dysenteria, quæ apud nos epidemica fuit, mixturam supra descriptam, *Rheum* et *Ipecacoanham* nonnisi in refrac-

ra

ta dosi continentem, tam in principio, quam in progressu morbi huius diri et abominabilis, ægrotis meis longe feliciori eventu præscripsi.

Calorem febrilem et bilem temperat, putredini resistit, transpirationem cutaneam et sudorem promovet, acrimoniam in intestina contractam involvit, stranguriam, sæva intestinorum tormina, spasmos et tenesmum pacat, sauciata atque erosa intestina obducit, mucii naturalis iacturam refarcit, alvi fluxum neutiquam supprimit, sed potius moderat, adstringentibus aut opiatis iusto citius cohibitum adeoque resolvit, deiectiones cruentas decolorat, et dysenteriam in simplicem sæpius diarrhoeam convertit; — ceteris paribus, sub conveniente nimirum diæta atque regimine, vitatis simul cibus ac porulentis frigidis, spirituosus, aromaticis, acris, salis, dulcibus, fermentescentibus &c. Conf. libellus meus: *Anzeige wohlfeiler und bewährter Mittel gegen die Rubr. Wetzlar 1781 und 1783.*

In omnibus epidemiis, quas pluribus in locis per decem annos proxime elapsos mihi observare licuit, raro inflammatoria vel putrida, fere nunquam genuina gastrica et biliosa fuit dysenteria, sed plerumque catarrhalis et rheumaticæ indolis. Tam sapor
aut

aut vomitus biliosi, quam inflammationis aut putredinis symptomata, si accedebant, accidentibus hæc potius, quam veris ac essentialibus morbi qualitatibus et causis accensenda erant. Urbe, qua dego, ne apud unicum quidem ægrotum quoque dysenteria in lienteriam seu incoercibilem et indolentem alvi fluxum &c. abiit; et ex innumeris dysentericis, quos tractavi, per paucis saltim morbus hic exitiosus fuit.

Quando notabili febre internisque inflammationibus stipata erat dysenteria, ideoque validiora temperantia exigebat, præter sanguinis detractiones et epispastica, blandum præprimis sal sedativum, ut et stimulan Nitrum aut sal Friderici sic dictum (vili pretio venale sal mirabile nativum) in mixturis cum Vitrioli acido et speciebus diatragacanthæ coniunctum, syrupo tamen carentibus, per utile vidi.

Addo, quod mixtura mea antidyssenterica in dysenteria epidemica idiopathica non solum, verum etiam in speciebus symptomatice, v. c. in dysenteria seu febre puerperarum, nec non in dysenteria morbillosa, adjecto Nitro aut sale Fried. mirum in modum profuerit.

Capia:

Capiatur ab adultis quaque hora inter-
gram, a renellis semicochlear, prope con-
cusso prius vitro.

In obducendis intestinis acrimonia abra-
fis et erosis quid præcipui habet gummi
Tragacanthum præ aliis mucilaginosis.
Quidni autem merum gummi Tragacan-
thum, specierum loco, lubentius ad mix-
turam meam antidysentericam recipiatur?
hæc subest ratio: Gummi arabici, amyli
et radice liquoritiæ pulvis, particulis gum-
mi Tragacanthi in dictis speciebus interpo-
situs, efficit, ut hoc facilius celeriusque in
mucilaginem iustæ consistentiæ solvatur.

Pauca quædam de dysentericiæ divisione ad-
huc subjungo, adversariorum convitia
stolidasque insimulationes discussurus. In-
sipientis eiusmodi hominis et illepidissimi
rela retorsi in libello meo nupero: *Anmer-
kungen über die Ruhr und ihre Heilart &c.*
Wetzlar 1787. Unius morbi plures possunt
esse causæ, et pro harum diversitate mor-
bus et curationis modus diversus est. Da-
tur igitur dysenteria catarrhalis, rheumati-
ca, inflammatoria, putrida, biliosa, pitui-
rosa, nervosa, bilioso — inflammatoria,
bilioso — putrida &c. Vid. cel. SELLE *Me-
dicina*

*dicina clinica, eiusdemque Rudimenta pyre-
 tologiæ methodicæ 1786, nec non beati STOLL
 Commentatio de natura et indole dysentericiæ
 in Parte tertia Rationis eius medendi in noso-
 comio practico Vindobonensi 1780, pag. 245,
 ubi dysenteria ventris coryza, intestinorum
 catarrhus aut eorundem rheumatismus vo-
 catur, eiusque universalis et essentialis cau-
 sa habetur; id quo observatis meis quam
 maxime semper consentaneum fuit, et a
 cel. AÆNSIDE in Tract. de dysent. p. 13, 21.
 confirmatur. Simplex est hæc dysenteria;
 symptomata biliosa, putrida inflammato-
 ria etc. varias eius complicationes et species
 constituunt v. c. dysenteriam rheumatico —
 biliosam, rheumatico — putridam, rheu-
 matico — inflammatoriam etc. Conf. STOLL
 Commentat. Cap. II et III. Dysentericiæ bi-
 liosæ eiusque varietatibus accommodata
 sunt evacuantia; non reliquis. Præter alias
 autem dysenterias potissimum dysenteria
 simplex catarrhalis s. rheumatica, vulgari
 opinione frequentius apud nos obveniens,
 curari debet solis alterantibus, demulcen-
 tibus, anodynis, antispasmodicis, diapho-
 reticis, roborantibus v. c. Ipecacuanha in
 refracta dosi, Opio, mucilaginosi &c. an-
 nuente cel. STOLL, HOFFMANN, QUARIN in
 libris superius allegatis, BAUMES in Journal
 de Med. luin. 1782. übersetzt im 3. St. des 7.
 B.*

B. der Sammlung auserlesener Abhandlungen zum Gebrauch practischer Aertzte, AUENBRUGGER in *Mohrenbeims wienerischen Beiträgen zur practischen Artzneykunde &c.* 1783, et FOTHERGILL in *den Londonſchen medicinischen Bemerkungen* 1784 &c. Eidem dysenteriae mero ſuo Laudano mederi vult SYDENHAM. Male cedunt evacuantia, adeoque eccoprotica et ſalia, teſtante VOGEL, HOFFMANN, STOLL, SELLE, BAUMES, QUARIN l. c. Aegrotos vere dysentericos offendi quamplurimos, quibus per octo pluresque dies lingua erat non ſordida, ſapor amarus, vomitus et ſenſus moleſtiae circa praecordia nullus, adpetitus non plane proſtratus, vires integræ, febris nulla vel perexigua, notante quoque SYDENH. et GESNERO in *ſeinen Beobachtungen &c.* B. 1. C. 1. Attamen ex his multi neglectu aut inepta pravaque medicatione v. c. per evacuantia, tandem in peius ruebant, dysenteriam nempe graviffimam, ſecundario putridam et inflammatoriam, lienteriam, hydropem, tabem et mortem. Ceterum lingua mucoſa et vomituritiones, ut in aliis morbis febribusque, ita et in dysenteria, certa ſigna ſaburralia, artificiales evacuationes indicantia non praebent teſte cel. QUARIN l. c. aliisque auctoribus.

MIX.

Pulv. Squillæ simpl. scrup. duos—
 drachm. unam,
 Syr. Rubi Idaei vel Oxymell. simpl.
 drachm. sex.

Misceantur.

Iisdem ac *Electuarium viscerale* Mixturæ hæ pollent virtutibus. Offerantur ægrotis, qui dictum Electuarium ingrati saporis ergo repudiant. Capiant quaque hora cochlear unum vel omni trihorio cochlearia duo, concusso prius vitro.

Adversus apoplexiam et paralyfin exhibitæ hæ Mixturæ plus valent solutione Tartari emetici, Arnicæ decocto etc. — sanguinis detractione pro re nata simul in auxilium vocata; in hydrothorace et anasarca promptius securius et certius iuvant, quam Digitalis purpurea, Pilulæ Bacheri et Ianini, purgantia drastica aliæque hic adhiberi solita; et in ascite incipiente aliquoties valde proficuas vidi.

Sat exploratum nunc et cognitum habeo, primarium earum ingrediens Squillam (non tostam, sed leni calore siccatam), egregium fidum securum ac certum præstare medjca mentum in affectibus rheumaticis, arthriticis, scorbuticis, asthmaticis, oedematosis, leucophlegmaticis, hydropicis,

E

cis,

cis, spasmodicis, apoplecticis, paralyticis, serofis, pituitosis, chronicis, — etiam præfente phlogosi, modo temperantibus iunctum sit, sine ullo metu periculi, quin imo cum certiori spe venturæ salutis a medicis adhibendum. Verissime itaque Werlhofius iam dudum asseruit: Inter scorbuti antidota Squilla ex præcipuis est, et sanguini eiusque sero liberio rem fluxum conciliat, et oris vitiis medetur, et nervos liberat solutosque excitat, et uri inter emmenagoga, ita inter hæmorrhoidagoga eminet. — Conferantur simul, quæ occasione *Electuarii visceralis*, *Pilularum pectoralium*, *polychrestarum et visceralium* prolata sunt; itemque cel. *QUARIN Animadversiones practicae in diversos morbos 1786.*

Sensibilis palatum habentibus ægrotis, qui perferre quoque recusabant saporem Mixturæ primæ et secundæ, earum loco medicamenta bina sequentia antiballomena uno eodemque tempore præscripti: ℞. Aquæ font. pur. unc. VII., Nitri dep. drachm. unam. semis, Salis ammon. pur. semidrachm. Syr. Violar. dr. VI. M. — ℞. Pulv. Squill. comp. Stahl. Gumm. ammon. dep. ana dr. II, Arcan. dupl. pur. dr. unam semis, Magnes. Nitr. opt. Sap. Vener. vel vegeto-mineral. Gravenhorst. semidrachm.

drachm. Sulph. Antim. aurat. scr. dimid.
 M. f. c. Syr. dialth. q f. pilul. 200. Mixtu-
 ræ cochlearia duo, Pilularum autem X—
 XII., ter, quater de die alternatim capi
 iussi.

MIXTURA ECCOPROTICA.

℞. Aquæ fontanæ puræ vel florum
 Acaciæ uncias tres—quatuor,
 Rhabarbari electi pulverati scrupu-
 los binos,
 Nitri depurati scrup. quatuor, vel
 Salis Frideric. drachm. duas,
 Cryſtallor. Tartar pulv. drachm. duas,
 Syrup. roſat. ſolutiv. drachm. duas—
 tres.

Misce.

Feliciffimo et exoptatiffimo ſucceſſu
 mixturam hanc præbui in febribus inter-
 mittentibus; in febribus acutis tam conti-
 nuis, quam remittentibus ſic dictis gaſtri-
 cis, præfertim bilioſis; in ardore ventri-
 culi, nauſea et vomitu, cardialgia et colica
 ſanguinea hæmorrhoidali menſtrua alia-
 que; in vomitu cruento, hæmorrhoidibus,
 cæcis atque veſicæ urinariæ earumque mo-
 liminibus, tam facili, quam torpente alvo;

E 2

in

in epilepsia acuta seu sic dicta eclampsia;
in ictero, arthritide et rheumatismo acuto;
in ulceribus et exanthematibus acutis et
chronicis; in cephalalgia, ophthalmia,
otalgia, odontalgia; in malo hypochon-
driaco atque hysterico, ventriculi atque in-
testinorum imbecillitate, alvi et urinæ sup-
pressionem, stranguria etc.

Sanguinis orgasmum temperat, motus
febriles sedat, mirissime alvum ducit, primas
vias atque urinarias roborat, et a biliosis
pituitosis aliisque impuritatibus securius et
præstantius aliis laxantibus liberat.

Capiant aegroti omni bihorio cochlea-
ria bina, bene agitato prius vitro.

MIXTURA PAREGORICA.

℞. Aquæ font. puræ unc. quatuor,
Specier. diatragacanth.
Pulv. Mastichis elect. ana scrup. duos,
Rad. Ipecacoanh. grana duo,
Spirit. Vitrioli acid. scrup. unum.
Misce.

Capiant adulti omni hora vel bihorio
cochleare unum, infantes dimidium, pro-
be concusso vel agitato prius vitro.

Acrid

Acrimoniam in intestina contractam involvit, dispendium mucii naturalis refarcit et erosa intestina rursus obducit, spasmos, ventris fluxum et tormina, stranguriam et tenesmum mitigat, transpirationem cutaneam et sudorem movet; hinc in diarrhoeis acribus; præsertim autem in dysenteria catarrhali et rheumatica, præmissa Mixtura mea antidynterica, millies adhibui, ple-rosque ægrotos medicamento hoc illico tu-roque sanavi.

In graviore ac pertinaciori morbo Extr. Opii vel Opii crudi grana duo triave vel Laudan. liquidi SYDENH. scrup. duo addan-tur oportet.

Pro opulentioribus ceterum Aqua flor. Sambuc. aut Chamomillae, loco Aquae font. recipi potest.

Ingrediens Mastix electa blande robo-rat, leviter adstringit abstergitque, et bal-samicam vim possidet; unde in debilitate et ulceribus intestinorum dysentericis tutis-sima merito pronunciarur a DEGNERO.

MIXTURA SEDATIVA.

1) ℞. Aquæ florum Acaciæ,

Rubi Idæi ana uncias tres,

E 3

Aceti

Aceti vulnerarii vegetabilis Dippel.
 vel Aceti destillati simplicis,
 Syrup. Papav. errat. ana drachm.
 sex,
 Nitri depurati scrupulos quinque,
 Pulveris granorum Chermes scrupulum unum,
 Extracti Opii grana tria.

Misce.

2) R. Aquæ flor. Acaciæ unc. sex,
 Nitri depur. scrup. quinque,
 Pulv. gran. Chermes scrup. unum,
 Opii crud. grana duo triave,
 Aceti Rubi Idaei,
 Syr. Papav. errat. ana drachm. sex.

Misce.

Certissimum, securum et exploratissimum medicamentum est in sanguinis profuvis nimis, hæmoptysi, narium et uteri hæmorrhagia, a venæsectionis neglectu, spasmis, hæmorrhoidum et mensium suppressione et emanatione oriundis. Capiantur omni bihorio cochlearia duo. Si pauperibus præscribitur, loco aquarum destillata.

latarum, Aquæ fontanæ puræ uncia sex
recipiantur.

OLEUM ANODYNUM.

℞. Laudan. liquidi Sydenhami scrup.
quatuor,
Olei Olivarum albi opt. scrup. viginti.

Misce, dentur in vitrum.

Oleum hoc, probe prius agitatum et
panno laneo simul ac semel instillatum, in
dysenteria, stranguria, cardialgia, colica,
lumbagine aliisque doloribus et affectibus
spasmodicis, arthriticis, rheumaticis etc.
externe loco dolori proximo applicatum,
insigne levamen cito tutoque adfert.

OLEUM LAXATIVUM.

℞. Resinæ Ialappæ grana novem,
Saponis Veneti vel vegeto-minera-
lis Gravenhorst. grana tria

Diligenti trituratione in mortario lapideo
solvantur cum

Olei olivarum albi optimi uncia una
cum dimidia.

E 4

Den.

Dentur in vitrum et capiant adulti omni hora aut bihorio cochleare unum, infantes dimidium, probe concusso prius vitro. Pro ditioribus recens oleum amygdalarum dulcium ad solutionem resinæ lappæ recipiatur.

Prædictis oleis unguinosi soluta sic lappæ resina, deposita nunc acrimonia sua et vi draffica, alvum nimis siccam lubricat et blande ducit, quid? quod obstipationes eius pertinacissimas, aliis remediis non cedentes, resolvit, et olei Ricini magnis laudibus ætate nostra elati, vires æquat, prout novis observationibus clinicis satis superque mihi constitit. E foro medico itaque proscribatur oleum dictum Ricini, quum nimis pretiosum, adulteratum sæpiusque rancidum in officinis deprehendatur, et oleum meum laxativum e vestigio paratum in locum ejus surrogetur.

Vires præstat demulcentes antispasmodicas, et speciatim prodest in passione iliaca ab obstructione canalibus intestinorum, a spasmis aut herniis veniente, in tussi acri, stranguria, ictero, calculo, alvi suppressione conjunctis, adversus tæniam atque lumbricos, quos necat et pellit, inque aliis morbis oleo Ricini oppugnari solitis. Ventriculo minime molestum vidi.

Per-

Perfectam ab initio solutionem referens
oleum meum laxativum post aliquod tem-
pus quidem resinam suam ad fundum di-
mittit, quæ vero lubentissime oleum super-
natans agitatione rursus subit.

PILULÆ ALTERANTES.

℞. Succi Liquiritiæ pur. drachm. unam,
Specierum diatragacanthæ scrup.
binos,
Mercurii sublimati corrosivi scrup.
dimidium.

Succus Liquiritiæ pulverisatus et spe-
cies diatragacanthæ absque seminibus oleo-
sis paratæ misceantur seorsim in mortario
lapideo et adfundatur dein Mercurius subli-
matus aqua pauca in alio mortario lapideo
probe solutus. Subigantur exactissime in-
deque fiat massa, ex qua formentur pilulæ
centum, amylo adspergendæ.

PILULÆ MAIORES HOFFMANNI.

℞. Micæ panis triticeæ cum lacte parati
(Milchbrodtgrumen) scrup. decem,
Mercurii sublimati corrosivi scrupu-
lum dimidium aqua pauca ex-
acte solutum.

E s

In

In mortario lapideo misceantur et subigantur accuratissime, indeque fiant pilulæ centum, semine lycopodii conspergendæ.

In variis fereque infinitis morbis ac symptomatibus siphyliticis, e. g. in hectica, hydrope et ophthalmiis, in doloribus ischiadicis aliisque rheumaticis, arthriticis, osteocopis, nocturnis in capite, auribus et alibi; adversus ulcera impura cacoethea (sive causa venerea subsit, sive alia), genitalia, fauces, uvulam, palatum, nasum et alias corporis sedes ac membra infestantia; adversus glandularum et tonsillarum tumores abscessus fistulasque in ano atque perinaeo, bubones malignos, pustulas et ulcera serpentina in multis cutis locis v. c. tineam, scabiem, lichenes, lentigines etc. mariscas, condylomata, gummata, tophos, nodos, quin et cariem in cranio aliisque ossibus etc. — felicissimo et exoptatissimo successu interne præscribuntur, earumque una, duæ, tres ad quatuor, pro cuiuscunque ætatis mensura ac modulo, ter de die ingeruntur, et quaque vice uncia aliquot lactis meri vel aqua maritati superbuntur.

Quo magis enumerata mala inveterata et refractaria sunt, eo diutius pilularum supra

pra praescriptarum usus protrahendus est, et eo major earum quantitas, trecentae nimirum aut quadringentae, quandoque plures, ab ægrotis successive deglutendæ sunt interpolatis aliquot laxantibus antiphlogisticis, v. c. *Decocto meo laxativo* vel *Pulvere cathartico*, et *Cortice peruviano* simul in auxilium vocato.

Malum præ ceteris refractarium est sæpiusque revertens sic dicta ozæna venerea, vitiis ulceribusque faucium uvulæ et palati plerumque stipata; attamen reperito, et continuato pilularum prædictarum usu feliciter tandem vincitur. Luis venenum — inquit etiam ill, van SWIETEN in *Commentar. in BOERHAVII aphorismos Tom. V. et pag. 471.* — difficilius ex naso et palato extricatur, uti omnibus in cura huius morbi versatis notum est.

Lætus adhuc recorder trecentis aut quadringentis sensim ingestis pilulis hisce, quibus laxantia aliquot antiphlogistica pariter fuere interposita, incipientem non solum, sed etiam fere consummatam cataractam compluries a me discussam, et claram lentem crystallinam visumque redditum fuisse.

Lucundum et efficax medicamentum quoque constituunt pilulæ in pulverem redactæ

daſtæ et cum ſaccharo albo ſimplici aut
elaeoſaccharo aliquo remixtæ. Porrigen-
dum eſt iis, qui pilulas deglutire neſciunt.

Quod autem *Pilulas meas alterantes* at-
tinet, quarum compoſitionem ſupra docui,
mitius ſecurius et certius iſtæ operantur,
quam ſolutio Mercurii ſublimatei aquoſa et
ſpirituoſa ſeu ſic dictus Liquor ſiſphyliticus
Swietenianus, itemque Pilulæ maiores HOF-
MANNI ſupra quoque deſcriptæ. Succus
enim Liquiritiæ et ſpecies diatragacanthæ
corroſivam Mercurii ſublimatei qualitatem
egregie obtundunt, ſolutionem eius avidè
imbibunt, et ita ſecum uniunt, ut in pilu-
lis dein venenatum hoc ingrediens æqua-
liter diſtributum ſit; quod in mica panis
Pilularum maiorum HOFFMANNI haud
æque contingit. In primarum viarum
humoribus lente ſolvuntur, prout ex-
perimentis extra corpus inſtitutis didici;
hinc ptyaliſmum perraro vel leniſſimum
ſaltim, cardialgiam vero, vomitum, tor-
mina ventris, diarrhoeam aut dejectiones
alvi cruentas dyſentericas fere nunquam
excitant. Præberi denique poſſunt iis, qui-
bus ob calefaciendi, irritandi, commoven-
di, expandendi, coagulandi et conſtrin-
gendi facultatem ſpiritus ardens in Liquore
Swieteniano alienus, et ſapor tam ſpiritus
ardens.

ardentis, quam Mercurii sublimati ingratus nauseosus planeque intolerabilis est. Conf. Celeberr. BALDINGERI *Magazin für Aerzte* 3. B. 4. St. p. 335.

Ceterum crebra fidaque experientia edocuius affirmit, reliqua, medicamenta et præparata mercurialia operosa atque pretiosa, v. c. *Pilulas KEYSERI*, *Aquam vegeto-mercurialem PRESSAVINI*, *Mercurium mucilaginosum PLENKII* rel. nil prævalere pilulis meis, hasque instar omnium præscribi, quin illis præferri posse ac debere.

In sanandis affectibus venereis, refractariis v. c. ozaena et faucium ulceribus, dosis pilularum mearum augenda (verum non ultra quatuor aut quinque), earumque usus tam diu continuandus est, usque dum lenior pryalismus cum aliis quibusdam in ore molestiis sequatur. Angina ulceraque mercurialia inde non excitata sunt. Nuperimis observationibus haec didici, simulque de virtute Mercurii sublimati emmenagoga, iam a cel. MEYER in *Commentatione de ozaena etc.* 1785. notata, me convici.

PILU.

PILULÆ KEYSERI,

*Pilules ou Dragées de Keyser, Keyserische
Quecksilberpillen, Trageen oder Zucker-
kærner.*

℞. Mercurii præcipitati fuscii quantum
vis.

Solvatur coquendo in vase fictili cum

Aceti vini destillati vel etiam Aceti
vini communis puri optimi,
nullo acido vitriolico inquinati
sufficiente quantitate.

Hæc Mercurii solutio aceri acido perac-
ta, filtrata prius et evaporatione sufficien-
ter concentrata, misceatur cum pulvere
composito ex

Amyli

et

Gummi Tragacanthi electi partibus
æqualibus,

indeque fiat mucilago tenuior, quæ tandem
addita sufficiente quantitate

Sacchari canariensis pulverisati

redi-

redigatur in massam, ex qua formenter trochisci seu pilulæ grana aliquot ponderantes.

Sic longe commodius parandæ veniunt hæ pilulæ siphyliticæ, quam ad modum præter necessitatem operosum et sumtuosum, cuius descriptionem prolixam legimus in *der Sammlung auserlesener Abhandlungen zum Gebrauch practischer Aerzte vom Jahr 1774. St. 3, S. 152.* Supra præscriptæ pilulæ viribus etiam non cedunt veris KEYSERI pilulis, sed eas potius antecellunt, ob Tragacanthi mucilaginem, quæ solutionis mercurialis acrimoniam obtundit et mitiorem reddit etc.

Sumant ægroti ab initio unicam pilulam, et in dies sensim ascendant ad viginti — triginta; milleque sæpius ab ægrotis singulis sic deglutiendæ sunt pilulæ, ad malum venereum penitus extirpandum.

Basis earum est solutio Mercurii in aceto sive sic dictus Mercurius acetatus, cuius facultas luem veneream aliosque morbos sanandi iam BERNARDO PENOTO ante centum et quod excedit annos innotuit. Conf. eius *Theatri chymici Lib. I. et pag. 654, Argentorati 1613.*

Ni-

Nimis autem liberali manu huic medicamento laudes tribuit KEYSERUS, qui nostris temporibus sese inventorem eius finxit. Longe enim postponendum est Mercurio sublimato et inde confectis *Pilulis meis alterantibus* paulo ante descriptis, eas ob rationes, quas nunc adferam.

Facillime, quin Mercurio tartarifato seu Aqua vegeto — mercuriali facilius, decomponitur Mercurius acetatus Pilulas Keyseri ingrediens a sale culinari, quod primæ culinæ succis et alimentis inest. Præcipitatur Mercurius ex solutione sua in aceto, secundum recentiorum chemicorum experimenta, acido Salis, Sacchari, Acetofellæ, Phosphori, Vitrioli, Tartari, Citri, Nitri &c. salibusque mediis falsis terreis aut metallicis, quæ unum alterumve horum acidorum continent. Præcipitatur porro sapone, salibus alcalinis et terris lapidibusque absorbentibus, nec non metallis, in primis ferro, ob maiorem affinitatem eorum cum Mercurio vel aceto.

Caveant ergo medici, qui in praxi clinica nihilominus tentare volunt *Pilulas KEYSERI*, ne alimenta, potulenta et medicamenta simul præcipiant, quæ contraria illa ingredientia habent. Sed incerti atque
finis-

sinistri huius medicamenti effectus, v. c. ptyalismus, diarrhoea, nausea, vomitus, cardialgia, colica &c. usum eius plerumque sequentes, vix ulla præcautione evitari possunt.

Ob vim alvum et urinam ciendi, qua pollent *Pilulæ KEYSERI*, hydropes venereo laborantibus præsertim convenire videntur.

PILULÆ PECTORALES.

1) R̄. Pulv. Squill. compos. Stahl.

Succi Liquirit. puri,

Gumm. ammon. depur. ana
drachm. duas,

Magnes. Salis amar. semidrachm.

Sulph. Antimon. aurat. grana quin-
decim.

Misceantur exactissime, indeque cum Syr. dialth. q. s. fiat massa, ex qua formantur *Pilulæ* 200 semine *Lycopodii* adspergendæ.

Ter de die VII — VIII. pilulas deglutiant adulti, infantes IV — V.

F

2)

2) ℞. Pulv. Squill. comp. Stahl.
 Succ. Liquirit. pur.
 Gumm. ammon. depur. ana
 drachm. duas,
 Tart. vitriolat. f. Arcan. dupl.
 puriff. sesquidrachm.
 Magnes. Salis amar. Sapon. Venet.
 f. vegeto-mineral. Gravenhorst.
 femidrachm.
 Sulph. Antimon; aurat. grana quin-
 decim.

Misceantur exactissime, indeque cum
 Syr. dialth. q. s. fiat massa, ex qua forman-
 dae Pilulae 300 conspergendae semine Ly-
 copodii.

Ter de die pilulae, pro diversa ætate,
 VI, VIII, X, XII — XV sumendae sunt.

PILULÆ POLYCHRESTÆ.

1) ℞. Pulv. Squill. comp. Stahl.
 Gumm. ammon. pur. ana
 drachm. duas
 Extr.

Extr. Tarax. Cichor. vel Fumar.
drachm. duas semis,
Magnes. Salis amar. drachm. semis,
Sulph. Antimon. aurat. grana quin-
decim.

Misceantur exactissime, indeque cum
Syr. dialth. q. s. fiat massa, ex qua formen-
tur Pilulæ 200, adspargendæ pulvere sub-
tilissimo ex Cinnabaris factis, et Ostrearum
præparat. partibus æqualibus composito.

Ter de die capiant adulti VII—VIII.
pilulas, infantes IV aut V.

2) R̄. Pulv. Squill. comp. Stahl.

Gumm. ammon. pur. ana
drachm. duas,

Tart. vitriolat. vel Arcan. dupl.
pur. sesquidrachmam,

Extr. Tarax. Cichor. vel Fumar.
drachm. duas semis,

Magnes. Salis amar. Sapon. Vener.
vel vegeto-miner. Gravenh. se-
midrachm.

Sulph. Antim. aurat. grana quin-
decim.

F 2

Mis-

Misceantur exactissime, indeque cum Syr. dialth. q. s. fiat massa, ex qua formandæ Pilulæ 300, eodem pulvere conspergendæ.

Ter de die pilulæ, pro ratione ætatis, VI, VIII, X, XII—XV deglutiantur.

Pilulis pectoralibus morbos pectoris pituitosos chronicos, raucitatem, ruffim, asthma et phthisin pituitosam multoties profligavi, præmissa venæsectione in pede, si causa sanguinea subsuit, v. g. hæmorrhoides aut menses suppressæ. —

Pilule polychrestæ in variis morbis pituitosis chronicis absque phlogosi, et quidem in affectibus leucophlegmaticis, aedematosis aliisque hydropicis post febres intermittentes et scarlatinas, ex nimis evacuationibus feri aut sanguinis et retropulsis exanthematicis vel sudore ortis; in ipsis lichenibus, scabiæ et varis, tumoribus articulorum serosis, febribus intermittentibus minus calidis, præprimis quartana; in ophthalmiis acris nervorumque morbis cum materia acri pituitosa; nec non in affectibus rheumaticis, arthriticis, paralyticis et apoplecticis, laudabilem opem tulerunt, aliisque medicamentis decantatis palmam sæpius præripuerunt. Conf. quæ ad *Elect. visce-*

viscerale, Mixt. diureticam et Pil. viscerales
annorata sunt.

Non rite succedente alvi excretionē sub
usu *Pilularum* tam *pectoralium*, quam *poly-
chrestarum primarum*, in usum simul tra-
henda est hæc Mixtura, eaque alvus mo-
venda: ℞. Aquæ flor. Acac. s. fontan. pu-
riff. unc. VI, Salis Frideric. unc. dimid.
Nitr. depur. drachm. II, Syr. rosat. solutiv.
s. Violar. drachm. VI. Misce, dentur, et
capiant adulti ter de die cochlearia bina,
infantes vero unum.

PILULÆ VISCERALES.

℞. Extr. Gentian. rubr. drachm. duas
semis,

Pulv. Squillæ comp. Stahl.

Gumm. ammon. pur. ana
drachm. duas,

Magnes. Nitri opt. semidrachm,

Sulph. Antimon. aurat. grana quin-
decim.

Misceantur exactissime, et cum Spirit. Vini
communis q. s. redigantur in massam, ex
qua formentur *Pilulæ* 200, conspergendæ

F 3

sub-

subtilissimo pulvere Boli Armenæ cum Semine Lycopodii remixtæ.

In omni fere diarrhoea habituali chronica, v. c. catarrhali, rheumatica, arthritica, hæmorrhoidali, menstrua, hypochondriaca, hysterica, viscerum obstructionibus, systematis venæ portarum vasorumque abdominalium atonia, expansione et infarctibus coniuncta; in lienteria post dysenteriam, fluxu celiaco, hepatico, tabe et hydrope demum funestis, mirifice iuvant, ubi adeo Simaruba, Chaquerilla, Quassia, Salicaria, Aqua calcis, martialia, Terra laponica, opiata aliaque medicamenta parum vel nullum auxilium præstiterunt.

Adulti harum Pilularum septem, infantes quatuor aut quinque ter de die deglutiant.

PULVIS ABSTERGENS.

R. Sacchar. canar. sesquidrachm.
 Flor. Sulphuris,
 Rad. Irid. Florent. ana drachm.
 unam,
 Magnes. Nitri opt. semidrachm.
 Miscæ, fiat pulvis.
 Oph.

Ophthalmiis acribus et scrophulis, lichenibus, tinea, scabie aliisque exanthematibus et ulceribus chronicis adfectis infantibus, infra bi -- aut trimatum constitutis, subiectisque adultis sensibilibus, quæ Antimon. crudum ferre nequeunt, hic Pulvis conducit cultri apice bis -- ter de die cum lacte vel aqua captus, et interpolatis laxantibus.

Adiectis pro re nata granis V. Mercurii dulcis vel Sulph. Antimon. aurati efficacior redditur.

Crustam lacteam sæpe certius curat, quam celebrata Viola tricolor seu Iacea dicta, et virtute superior est, ita ut vix quidquam præstantius infantibus incrustatis proprinari queat.

PULVIS AËROPHORUS.

℞. Salis alcali mineralis purissimi optimi drachm. duas,

CrySTALLORUM Tartari drachm. sex,

Sacchari canariensis unciam dimidiam.

Primum Crystalli Tartari in subtilissimum pulverem terantur, dein sal alcali

F 4

mi-

minerale et saccharum terendo admisceantur.

Pulvis hic aquæ inspersus et agitated bullulas cum sibilo emittit copiosumque aërem fixum largitur; hinc aërophorus dicitur.

Resolvit, temperat, sanguinem et vias mictuales purgat, vires analepticas atque anthelminticas exserit, alvum obstructam resolvit, ardorem ventriculi et vomitum compescit, putredini internisque suppurationibus resistit, cachexiam, tussim persistentem et phthisin pituitosam subigit, hæmorrhagias naturales provocat, ideoque in moliminibus hæmorrhoidalibus ac menstruis conducit.

Omni quadrihorio iniiciatur eius drachma dimidia vel scrupuli bini vel cochleare minus, quali ad potum Theæ aut Coffeæ utimur, unciis aliquot aquæ fontanæ purissimæ, agiteretur et cito epoteretur.

Aquæ Selteranæ et Fachingensis vices gerit, quid? quod ob largiores particulas salinas virtute superior est. Commodius etiam atque eventu securiori ac certiori præscribitur ægrotis, quam medicamenta similia v. c. pulvis ex magnesia salis amari et crySTALLIS Tartari compositus itemque
me-

medicamentum RIVERII et HULME. Vel enim iusto citius hæc medicamenta, vel iusto lentius et parcius aërem suum fixum emittunt; et debira acidorum et alcalium ea ingredientium proportio difficulter determinatur. Pulverem meum ingrediens sal alcali minerale sive ex soda Hispanica, sive ex cinerum clavellatorum et salis communis solutione lege artis paratum sit, crystallinum, purum, siccum, cum acidis probe ebulliens, et successu temporis in pulverem album fatiscens.

PULVIS ANAPLEROTICUS.

℞. Ostrear. præparat. drachm. unam,
Gumm. arabici elect. scrup. duos,
Mastich. elect. scrup. unum.

Misce, fiat pulvis subtilissimus.

Dolentes humidæ molles erosæ excoriatæ et exulceratæ papillæ in gravidarum et puerperarum mammis exoptato successu consperguntur hoc Pulvere; id quod observationibus quamplurimis edoctus affirmo.

PULVIS ANTACIDUS.

℞. Sacchar. canar. drachm. septem,

Magnes. falis amar. drachm. unam.

Rad. Ipecacoanhæ grana tria ad
quatuor,

Olei de Cedro vel Anisi genuini opt.
guttas sex ad decem.

Misce, fiat pulvis; detur in pyxidem
aut vitrum probe clausum.

Isdem ac pulvis cardiacus gaudet vir-
tutibus, præcipue vero, ob Magnesiæ falis
amari connubium, subiectis confert, quæ
de ventriculi acido congueruntur. Felici-
ter porro subministravi in ardore ventri-
culi, in tussi ferina infantum, in hæmor-
rhoidibus vesicæ urinariæ mucosis, in
fluore albo et gonorrhœa benigna a viru-
lenta relicta, *Gleet*, *Nachtripper* vocata, in
leucorrhœa sic dicta arthritica, in diabete
hysterico et hypochondriaco, in strangu-
riis aliisque viarum urinaryarum vitiis. Do-
sis drachma dimidia vel cultri apex, pro
diversa ætate maior aut minor, bis, ter,
quater de die sumenda.

PUL.

PULVIS ANTEMETICUS.

℞. Sacchar. canar. drachm. sex,
 Cryſtallor. Tartari drachm. duas,
 Rad. Ipecacoanh. grana tria ad qua-
 tuor.

Misce, fiat pulvis.

In ſpasmodyca herniarum incarceratione non modo, ſed et in paſſione iliaca, ab obſtructione canalis inteſtinorum aut ſpasmis orta, mirifice ſæpius iuvat. Irritis laxantibus, clyſteribus aliisque medicamentis, hoc pulvere nuper conualeſcentes vidi ægrotos adultos aliquot, quos alvus pertinaciter occluſa, vomitus continui adeoque ſtercorei, ſingultus &c. citra vero herniam notabilemque febrem, male multavit. Capiebant omni hora vel bihorio drachm. dimidiam — ſcrupulos binos, uſque dum prædicti vomitus atque ſingultus conticuerunt et alvus aperta fuit. Virtutes eius gratiſſimas iam cel. RICHTER in *Nov. Commentar. ſociet. Gættingens. Tom. VI.* itemque in *der Abhandlung von den Brüchen B. 1. p. 236.* recensuit.

PUL.

PULVIS ANTISPASMODICUS.

1) ℞. Sacchar. canar. drachmas quinque,
 Nitri depurat. drachm. duas.
 Cryftallor. Tartari drachm. unam,
 Rad. Ipecacoanhæ grana tria —
 quatuor.

Misce, fiat pulvis.

2) ℞. Sacch. canar. drachm. sex,
 Nitri depur. vel Arcan. duplic. pu-
 riss. drachm. duas,
 Acidi Tartari essential. vel Salis
 Acetofellæ genuin. gran. se-
 decim,
 Rad. Ipecacoanh. grana tria — qua-
 tuor.

Misce, fiat pulvis.

Bis, ter de die, etiam omni trihorio
 cultri apex vel semidrachma et ultra, ex
 unciis aliquot aquæ fontanæ capta, resol-
 vit, temperat, spasmos et vomitus sedat,
 atque egregie conducit in hæmorrhagiis
 fere

fere omnibus, v. c. in catameniis et hæ-
 morrhoidibus sanguineis nimium fluenti-
 bus, præsertim autem in uteri hæmorrha-
 gia, ex spasms et sanguinis congestioni-
 bus internis, ex mensium emanatione et ve-
 næsectionis neglectu oriunda, feminis qua-
 dragenariis et quinquagenariis, tam gravi-
 dis quam non gravidis sæpius accidente,
 nec non in sic dicta, stymatosi seu hæ-
 morrhagia penis, inque variis capitis, pec-
 toris et viscerum abdominalium affectibus
 spasmodicis, sanguineis, pituitosis, tam
 chronicis, quam acutis v. c. in cephalæa,
 cephalalgia, oralgia, odontalgia, hemera-
 lopia, nyctalopia, incipiente cataracta et
 amaurosi, in catarrho, tussi, phthisi, asth-
 mate, angina, nausea, vomitu, singul-
 tu, deglutitione difficili, in cardialgia,
 colica, ileo, herniis incarceratis, alvi ob-
 structione, in ictero, cachexia, chlorosi,
 fluore albo, arthritide, rheumatismis, tu-
 moribus articulorum serosis, melancholia,
 mania, eclampsia, in doloribus post par-
 tum, fluxu lochiorum nimio, lactis meta-
 stasibus, et in plerisque febribus acutis
 aliisque.

Ma-

Magis alvum aperire videbatur hic pulvis, est minus antispasmodicus, si loco Ipecacoanhæ granum unum semis aut grana duo Tartari emerici addita fuerant.

PULVIS CARDIACUS.

℞. Sacchar. canar. drachm. quinque,
 Crystill. Tartari drachm. tres,
 Rad. Ipecac. grana tria — quatuor,
 Olei de Cedro vel Menthæ Piperitidis genuini opt. guttas sex
 — decem.

Miscē, fiat pulvis; detur in pyxidem aut vitrum probe obturatum.

Summo cum fructu multoties exhibui in variis affectibus spasticis, hypochondriacis atque hysteris chronicis, virium defectu universali, ventriculi debilitate et flatulentia coniunctis, v. c. in cephalæa, cephalalgia, clavo hysterico, liporhymis, spirandi difficultate, cordis palpitatione, vertigine, colica &c. Pituitam primarum viarum et spasmos resolvit, vomitum sistit, elvum

alvum aperit, sanguinem in pectore et visceribus abdominalibus eorumque vasis accumulatum discutit, cardialgiam et vomitum cruentum avertit, lienem expansum et systema venæ portarum laxum ac debilitatum liberat roboratque, artubus frigidis calorem naturalem inducit, sudorem et transpirationem cutaneam restituit. Cultri apice bis, ter vel quater de die dosis excipitur.

PULVIS CATHARTICUS.

℞. Pulv. Rhabarbari optimi,

rad. Ialappæ,

Nitri depurati,

Cremoris Tartari ana unciam
femis.

Misceantur.

Antiphlogisticus est, blande et secure alvum ducit, bilemque in intestina delatam superfluum eliminat. Adultis datur eius drachma una vel scrupuli quatuor in duas partes aequales divisi, quarum altera ante cubiculum, altera horis matutinis

nis ingeratur. Eodem pariter cum fructu, ac *Decoctum laxativum* meum secundum, in memorato pectoris morbo bilioso - inflammatorio exhibui. Ingredientium delectu, et mole praeiorum minori hunc Pulverem prae aliis sese commendare autumo.

**PULVIS DENTIFRICIUS
NIGER.**

℞. Carbon. panis secalini unc. semis,
Rad. Irid. Florent. scrup. quatuor,
Arcan. dupl. drachm. unam,
Aluminis crudi,
Myrrhæ ana scrup. duos
Caryophyllor. aromatic. scrup. unum.

Misce, fiat pulvis pauco Spiritu vini vel frumenti vel Cochleariæ irrorandus. Datur in pyxidem.

PUL.

**PULVIS DENTIFRICIUS
RUBER.**

℞. Laccæ globulatæ rubræ drachm. tres,
Rad. Irid. Florent. drachm. duas,
Boracis Venet. drachm. unam,
Alum. crud.
Myrrhæ,
Florum Cassiæ ana scrup. duos.

Misce, fiat pulvis, pauca Aqua Rosar. Naphæ aut Salviæ irrorandus. Detur in pyxidem.

Hi Pulveres dentifricii gaudent iisdem virtutibus ac *Electuarium dentifricium*; ideoque hic repetantur, quæ de isto in antecedentibus dicta sunt.

PULVIS DISCUTIENS.

1) ℞. Sacchari canar. drachm. septem,
Nitri depurati drachm. duas,
Magnesiæ salis amari semidrachmam.
Extracti Aconiti scrup. unum,
Sulphur. Antimonii aurati scrup. dimid.

Misce, fiat pulvis.

G

2)

2) ℞. Sacchar. canar. drachm. novem,
 Magnes. falis amar. semidrachm.
 Extr. Aconiti scrup. unum,
 Sulph. Antimon. aurat. scrup. dimid.
 Misce, fiat pulvis.

3) ℞. Sacch. lactis opt. unciam unam,
 Florum Sulphuris scrup. quatuor,
 Magnes. falis amar.
 Extr. Aconiti ana scrup. unum.
 Misce, fiat pulvis.

In affectibus arthriticis et rheumaticis
 permultis, tam internis, quam externis,
 eventu latissimo exhibui.

Cultri apice capiant adulti omni tri—
 quadrihorio scrupulum circiter unum, se—
 midrachmam — scrupulos binos in aquæ
 uncia dissolutos.

In locum Extracti Aconiti, pondus æ—
 quale herbæ Aconiti siccæ et pulveratæ
 (scrupulus eius) surrogari potest, et tunc
 remedium habemus prophylacticum, a cl.
 BUSCH, Raboldivillæ medico, adversus
 hæmoptysin atque phthisin celebratum.

PUL-

PULVIS ECPHRACTICUS.

℞. Tartar. vitriolat. vel Arcan. dupl.
puriff. unc. semis,

Rad. Rubiæ tinctor.

Sacch. canar. ana drachm. duas.

Misce, fiat pulvis.

Bis — ter de die cultri apice capiendus
hic Pulvis, diuturniori usu infantibus rha-
chiticis et atrophicis summe proficiuus.

PULVIS HÆMAGOGUS.

℞. Florum Sulphuris,

Rad. Rubiæ tinctor.

Arcan. dupl. vel Nitri depur.

Sacch. canar. ana drachm. duas.

Misce, fiat pulvis.

Feminis ac puellis, quibus ex causis
præternaturalibus catamenia non recte flu-
unt, vel plane deficiunt, et inde languo-
rem, lumborum artuumque dolorem,
phlogosin, anarrhopiam, respirationem
impeditam, cordis palpitationem, tussim,
cephalgiam, ventriculi inflationem, nau-
seam, vomitus, cardialgiam, dolores coli-

cos &c. sentiunt, feliciter abhibetur, und cum sanguinis missione ex talo, aquis foteriis mineralibus, pediluviis et balneis tepidis etc.

Efficacem atque securum hunc Pulverem cultri apice bis, ter aut quater de die ex aqua sufficiente capiant ægrota.

PULVIS PAREGORICUS.

℞. Amyli scrupulos quatuor,
Mastichis elect. scrup. binos,
Extr. Opii s. Opii crud. grana duo.
Misce, fiat pulvis.

Est succedaneum *Mixtura paregorica opiata*, quo caute et opportune adhibito, aptius et præstantius, quam Theriaca, Diascordio aliisque opiatis inepte compositis, in dysenteria catarrhali et rheumatica, præsertim si morbus vel solito gravior et pertinacior existit, vel medicamentorum congruorum neglectu, vel, prout frequenti experientia didici, purgantium usu exasperatus fuit, alvi deiectiones nimia, ægrotos complures male multantes, et lienteria, coeliaca, hydrope, tabe etc. demum fatales, coerceri possunt ac debent, præmissis aliis, v. c. *Mixtura mea antidyssenterica* &c.

Bis,

Bis, ter aut quater de die capiant ægroti cultri apice scrupulum circiter unum vel dimidium, pro cuiuscunque nempe ætatis mensura ac modulo et circumstantiarum ratione.

LINCTUS PECTORALIS.

℞. Spiritus Vitrioli acidi drachmam dimidiam,

Olei Amygdalarum dulcium recentis drachmas duas,

Syrupi Papaveris erratici uncias duas.

Misce.

Blande demulcens et pectorale medicamentum est, pulmones minime relaxans. Excellit in obstinata tussi acri catarrhali sicciore, convulsiva infantum, et ea, quæ in et post morbos pectoris inflammatorios ægrotos iusto diutius tenet, aut vehementius exercet. In phthisi, urinæque excernendæ difficultatibus multum quoque adiuventi adfert. Ingeratur ab adultis omni trihorio cochleare dimidium.

Nota. LINCTUS PECTORALIS ad p. 38. pertinet, ibique sub nomine Linctus erronee posita PULVERIS PECTORALIS descriptio, huc trahi debuit.

G 3

PUL.

**PULVIS PECTORALIS ANTI-
SPASMODICUS.**

1) ℞. Pulv. pectoralis præcedentis fe-
munciam,

Flor. Zinci rite parat.

Extracti Hyosciami ana scrup. dimid.

Misce.

In asthma spastico s. convulsivo et
tussi ferina admodum proficius est et sin-
gularis utilitatis.

2) ℞. Pulv. pectoralis drachm. quinque,
Nitri depur. vel Arcan. dupl.
pur. drachm. unam,

Rad. Ipecac. gran tria vel Sulph.
Antim. aurat. gran. sex.

Misce.

In tussi valida refractaria, asthma spa-
stico pituitoso et angina polyposa opirula-
tur.

PUL-

**PULVIS PECTORALIS BAL-
SAMICUS.**

1) R̄. Pulveris pectoral. drachm. tres
cum dimidia,
feminis Anisi stellati drachm.
semis.

Misce, vel

2) R̄. Pulveris pectoral. drachmas tres,
Salis Ammoniaci puri
femin. Anisi stellati ana drach-
mam dimidiam.

Misce.

Medetur tussi et raucedini absque phlo-
gosi, asthmata humido frigido &c.

**PULVIS PECTORALIS ROBO-
RANS.**

R̄. Pulveris pectoralis unciam semis,
Alcohol Cortic. Peruviani elect. drach-
mas binas.

Misce,

G 4

In

In variis tussis speciebus, v. c. in obstinata tussi post morbos pectoris inflammatorios superstite, catarrhali diutius durante, phthisin mentiente, eamque inducente, nec non in tussi ferina infantum s. convulsiva, asthma spastico, phthisi pituitosa &c. egregia est medela, usu et eventu abunde comprobata. Capiatur ab adultis tertia vel quarta quaque hora drachma eius dimidia aut scrupuli duo, quod etiam de prioribus et sequente tenendum est.

PULVIS PECTORALIS TEMPERANS.

1) ℞. Pulveris pectoralis scrupulos decem,
antispasmodici Halensis s. Nitri depurat. scrup. duos.

Misce, vel

2) ℞. Pulveris pectoralis drachm. tres,
antispasmod. Hal. s. Nitri depur. scrup. binos,
Salis Ammoniaci puri scrup. unum.

Misce.

In

In asthmaſe pituitoſo, raucedine, angina varia, tuſſi, calore ſtipatis, nec non in morbis pectoris inflammatoriis, v. c. febre catarrhali, pleuritide, peripneumonia, morbillis &c. efficaciffimum auxilium præſtat, quod uſu frequentiffimo edoctus confiteor.

PULVIS PURIFICANS.

℞. Antimonii crudi alcoholifati unciam
ſemis,

Magneſiæ Nitri optim. drachm. unam,

Sacchari Canarini drachm. quinque.

Misce, fiat pulvis.

Reſolvit, tranſpirationem auget, acrimoniam humorum corrigit, ſanguinem purificat. Foedas faciei exulcerationes, ſcabiem, aliaque exanthemata chronica celerime ſæpius perſanat. Adverſus achores et favos infantum ac puerorum, tineam atque lichenes, ophthalmias acres, arthritidem et ſcrophulos efficax remedium ſiſtit. Sanguinis fluxiones naturales, præſertim narium hæmorrhagiam, nec non diarrhoeam, uſum eiusecutam, non raro obſervavi. Morſulis Antimonialibus KUNKEL,
G 5 hæcte-

hactenus usualibus maiori efficacia, securitate, atque utilitate pollet. Illi enim nimia copia sacchari scatent, pretiosiores sunt, et subinde vomitus creant. Hic Pulvis autem compendiosior, minus pretiosus, leviori opera et e vestigio parandus. Magnesia ingrediens acidum in primis viis extinguit, nauseam et vomitum arceat, et particularum Antimonii extractionem iuvat. Capiantur quarta vel quinta quavis hora cochlearia aliquot minora, qualia potui Theae et Coffeae adhibentur. Verum absque vehiculo, sicus et nulla prius aqua dilutus ingeratur Pulvis, ob particulas Antimonii ponderosas et celerrime subsidentes. Gratiorem cupientibus pulveratorum florum Cassiae scrupulum semis adieci.

Vis eius purificans additis decem granis Mercurii dulcis, vis antarthritica totidem granis Extracti vel Pulveris herbae Aconiti mirum quantum augetur.

PULVIS SEDATIVUS.

℞. Sacch- lactis vel canar. drachm. sex
cum dimidia,
Magnes. falis amari drachm. unam,
Flo-

Florum Zinci rite parat.

Extr. Hyoscyami ana scrup unum.

Misce, fiat pulvis.

In epilepsia, chorea sancti Viti, em-
prosthorono, opisthorono, tetano, spas-
mo cynico, risu sardonio aliisque nervo-
rum morbis gravioribus chronicis non ra-
ro magis quam ulla medela profuit.

Omni quadrihorio præbeantur ægrotis
pro diversa ætate grana circiter V, X, XX
ad XXX lacte vel aqua sufficiente permista.

Quovis etiam Spiritu falis ammoniaci
et Sale volatili oleoso, ægrotorum naribus
admoto, illico sæpius prædictos nervo-
rum affectus, sed non constanter dispuli.

PULVIS STRUMALIS.

℞. Lapidum spongiarum,
Spongiarum marinarum ustarum ana
drachmas tres.

Misceantur et redigantur in pulverem
tenerrimum. Pro junioribus in duodecim,
pro adultis autem in novem partes æquales
divi-

dividatur, et bis de die, mane nimirum ac vesperi. pars una deglutiatur horis aliquot ante pastum et luna decrescente. Tertia vel quarta quaque hebdomade huius pulveris usus iterari potest, usque dum effectum desideratum præstiterit.

Longe compendiosior est pulvere illo strumali pluribus dispensatoriis et officinis pharmaceuticis illato, et ab ARNOLDO de Villa nova petito; frequenti experientia teste, felicius quoque strumas dispellit, præcipue in subiectis iunioribus. Externe simul impositum Emplastrum diasulphuris RULANDI non superfluum videbatur.

Lapidum spongiarum vices etiam conchæ, ostreæ, ovorum et cancrorum testæ ac chelæ &c. supplere videntur. Testas ovorum simplices non ad albedinem calcinatas, sed instar Coffeæ tostas et pulverifatas ceu medicamentum internum diureticum et strumas resolvens extollit CHEISIOI. Vid. *Sammlung auserlesener Abhandlungen zum Gebrauch practischer Aertzte, vom Jahr 1774, St. 3, S. 111.* Simplicia hæc medicamenta non modo, sed et pulvis meus supra positus in aliis morbis scrophulosis, glandularum tumoribus et articulorum serosis experiri merentur.

SPE-

SPECIES DIAPNOICÆ.

℞. Flor. Verbasci femunciam,
 Herbæ Arnicæ drachm. duas.
 Concidantur et misceantur.

Gratum, anodynum, antispasmodicum,
 confortativum et sudoriferum infusum præ-
 bent cum lacte et pauco saccharo potan-
 dum in catarrhis, diarrhoeis et dysenteria
 varia, absente vel mitigata phlogosi.

SPECIES SOPIENTES.

℞. Seminis Cannabis uncias duas,
 Florum Chamomillæ,
 Sambuci ana unciam dimi-
 diam.

Minutim concisa et contusa misceantur.

Membris et partibus arthritide vel rheu-
 matismo affectis tumidis et vehementer
 dolentibus sacculo inclusæ et leniter cale-
 factæ hæ Species impositæ dolorem acer-
 bissimum cito ac tuto sopiunt.

SPI.

SPIRITUS SALIS DULCIS.

℞. Spiritus vini rectificatiss. uncias duo-
decim,
paulatim instillando admisceantur

Olei Vitrioli optimi uncia tres.

Miscela hæc non amplius calida infunda-
tur in retorta

Salis communis puri contriti unciis
sex,

et

Magnesia vitriariorum pulverisata
unciis binis,

prius commixtis.

In balneo arenæ per viginti quatuor
horas digestis atque iuncturis vitrorum op-
time clausis, igne moderato destillentur
uncia circiter decem — duodecim Spiritus
Salis perfecte dulcificati, odoris et saporis
gratissimi aromatici, nullisque particulis
Magnesiæ vitriariorum inquinati, sed salu-
berrimi, prout observationibus clinicis sa-
tis superque mihi constitit.

Sa:

Sapore et odore prædicto si caret spiritus prolectus, residuo denuo infundatur et abstrahatur oportet.

Est succedaneum Spiritus Nitri dulcis *Elixir acidum* meum ingredientis, per se autem medicamentum carminativum, nervinum, antispasmodicum, analepticum a guttis decem — quindecim sacchari albi frustulo instillarum vel ex aqua captum.

Methodum hanc, mediante Magnesia vitriariorum dulcificandi Salis acidum, quod alias dulcificationem quam maxime respuit, debemus clar. WESTRUMB, pharmacopoeo Hameleni sollertissimo, et descriptam legimus in *des Herrn Bergrath Crells neuesten Entdeckungen in der Chemie Th. 4. S. 58. 1782*, item in *der Auswahl chemischer Entdeckungen B. 1. S. 391 — 403. 1786*. Quam supra proposui, methodus est a cl. DOLLFUS emendata, et ex eius libello: *Pharmaceutisch chemische Erfahrungen über die neuesten in der practischen Pharmacie gemachten Entdeckungen und Verbesserungen S. 95. 1787*. deprompta.

Magnesia vitriariorum, LINNEO *Molybdenum Magnesia* et germanice *Braunstein* dicta, est minera ponderosa, fusca seu nigricans, splendens, striis seu fibris sparsis
con-

convergentibus conspicua, quandoque pulverulenta, in Germaniæ fodinis abunde proveniens. Secundum clar. HERMBSTÄDT (*im 3ten und 4ten Stück der Crellischen chemischen Annalen vom Jahr 1787.*) tradita experimenta, peculiari terra metallica, ferro, terra ponderosa et calcarea, nulla vero Magnesia salis amari constat. In retorta fictili igni exposita copiosum aërem vitalem seu dephlogisticatum largitur, qui phlogiston aliorum corporum attrahendi et secum uniendi vim habet. Eam ob qualitatem aëri vitali propriam, in dulcificando acido Salis Magnesia vitriariorum est utilissima. Acidum enim hoc, quod in processu supra præscripto, ab Oleo Vitrioli ex Sale communi expulsum fuit, suo phlogisto privat, et sic ad connubium cum Alcohole vini et perfectam dulcificationem aptissimum reddit.

Pari modo ad Nitri acidum dulcificandum Magnesium vitriariorum adhibuit, et Spiritum Nitri gratiorem magisque dulcificatum obtinuit cel. CRELLIUS, Vid. *desselben neuste Entdeckungen in der Chemie Th. 9. S. 3. 1783.* item *Auswahl der chemischen Entdeckungen B. 3. S. 1—4. 1786.*

SPI

SPIRITUS VITRIOLI ACIDUS.

℞. Olei Vitrioli optimi unciam unam,
Aquæ fontanæ purissimæ uncias qua-
tuor.

Misceantur in vase murrhino Vitrioli
oleum aquæ paulatim instillando; frige-
factis in vitro dein asservantur.

Est spiritus Vitrioli acidus purus fortis
et bonitatis semper æqualis; ideoque ad
usus tam medicos quam chemicos aptior et
præstantior vulgari illo et in officinis phar-
maceuticis venali spiritu Vitrioli, qui ple-
rumque impurus, valde tenuis ac debilis
deprehenditur.

Elixir acidum et *Linctum pectoralem*
meum ingreditur. In scabie suppuratoria,
variolis putridis et hæmorrhagiis confert
ex aqua captus et saccharo albo vel syrupo
quodam v. c. Papaveris erratici vel Vio-
larum edulcoratus.

SULPHUR ANTIMONII AU- RATUM.

℞. Antimonii crudi unc. quatuor,
Sulphuris commun. flav. unc. octo,
Ciner. clavellat. opt. et siccorum unc.
sedecim.

H

Pul-

Pulverifata et invicem mixta, in crucibulo recto fundantur igne moderato, ne Sulphuris nimia pars destruat. Quamprimum perfecte fusa atque unita sunt, effundatur materia in mortarium, contundatur crassiuscule et Aquæ font. fervidæ puræ q. s. solvatur. Ex solutione per pannum laneum colata adhuc fervida et aqua probe diluta protinus cum Spiritu Vitrioli acido, omne Sulphur Antimonii simul ac semel præcipiterur, quod aqua font. pura frigida diligenter abluendum et loco umbroso calido in charta emporetica super inversum cribrum posita, lente siccandum est. Liquores primi decantati evaporatione dant Tartarum vitriolatum non spernendum. Fusum et in fluore constitutum. Hepar Sulphuris antimonialis, si agiterur oportet, fistula argillacea hauriendo Tabaci fumo inserviente id peragatur. Adhibita spathula ferrea Sulphur Antimonii particulis ferri et sordido croci Martis colore inquinat.

Commode sic, unica duntaxat præcipitatione atque sumptibus exiguis conficitur Sulphur Antimonii auratum pulcherrimum, largissimum, saluberrimum, quod igitur ubique civitate pharmaceutica donari, illudque parandi methodus omnibus

Dis-

Dispensatorii inferi meretur. Primum illud elaborare docuit cl. Dr. HIRSCHING im 6ten Band der Fränkischen Sammlungen vom Jahr 1761. Postmodum a cl. WIEGLEB in der Uebersetzung der Vogelischen Lehrsätze der Chymie pag. 598. nec non in der Stralsundischen Apotheker - Taxe vom Jahr 1778, in dem Almanach oder Taschenbuch für Scheidekünstler und Apotheker auf das Jahr 1781, et a cl. GOETTLING im 2ten Theil der vom Herrn Bergvath Crell herausgegebenen neusten Entdeckungen in der Chemie p. 14, item in der Auswahl chemischer Entdeckungen B. 1. S. 113 — 125. 1786, tandemque a cl. DOLLFUS in den pharmaceutisch-chemischen Erfahrungen &c. S. 34. 1787. descriptum fuit.

Sulphur commune, quod ibi addi præcipitur, Antimonio reddit particulas sulphureas, quæ igne ablatae fuerunt, infervitque nudatis regulinis drasticis rursus involvendis atque cicurandis. Quantum autem huic scopo sufficiat, modo citati auctores dissentiunt. Quantitatem supra retinui a cl. HIRSCHING determinatam, quum iustam demonstrarunt experimenta mea clinica.

H 2

Hoc

Hoc Sulphur Antimonii auratum Hirschingianum sistit pharmacum, quod irritabilitatem fibrarum excitare, humores mobiles reddere, lentas atque tenaces resolvere, excretiones, præsertim periphericam, promovere, viscera obstructa referare, sanguinem purificare, ideoque non paucos morbos profligare valet, prout iam dudum in praxi clinica observavi multisque experimentis me convici. Non modo aliis medicamentis efficacibus, sed et mero saccharo aut Magnesiæ Nitri adsociatum, ægrotis hydropicis, asthmaticis, arthriticis, scorbuticis &c. illud præbui, quibus granum dimidium aliquoties de die sumtum largum sudorem, granum integrum salivæ profluvium et nauseam, grana duo lenissimos vomitus et subinde diarrhoeam procurarunt. Cum Sulphure itaque Antimonii aurato pluribus præcipitationibus parando atque Kermes minerali pari passu ambulat, iisque, ob causas allatas pharmaceuticas et æconomicas surrogari potest ac debet. Pluribus etiam morbis accommodatum est, quam Tincturæ Antimonii officinales et celebratum Sulphur Antimonii auratum liquidum, quippe quæ præsentem aut imminente calore febrili locum non habent. Similia, quin superiora medicamenta ex Sulphure Antimonii aurato Hirschin-

schingiano et Sapone Veneto vel Sapone vegeto - minerali Gravenhorstiano, Soda Hispanica depurata sive Sale alcali minerali, Tinctura lixiviana mea &c. longe facilius et e vestigio componi queunt.

Quodcumque Sulphur Antimonii auratum, adeoque Antimonium crudum, in medicamentis compositis acidis iunctum, nauseam facile et vomitus excitat haud raro vehementes. Idem effectus observantur, si abundante primarum viarum acido sumitur. Optime igitur confert copula eius cum absorbentibus et antacidis v. c. Sapone, Magnesia Nitri vel Salis amari; et ratio nunc perspicitur, ex qua *Electuarium meum viscerale*, *Mixturam diureticam*, *Pilulas pectorales*, *polychrestas*, *viscerales* et *Pulverem discutientem* Magnesia ingreditur.

Ceterum notatu dignum est, subiecta quandoque obvenire adeo sensibilia aut irritabilia, ut minutissimas etiam doses Sulphuris Antimoni aliorumque emeticorum ferre nequeant, sed hypercatharses inde sentiant. —

Hic mentio simul facienda est *alius Sulphuris Antimonii aurati* correcti, illudque parandi methodus describenda.

R. Cinerum clavellat. puriss. unc. quindecim.

Solvantur in

Aquæ font. puræ mensuris tribus;
dein

Calcis vivæ unc. viginti
in vase vitili

Aquæ font. puræ tribus mensuris
itidem infundantur; et simul ac Calx fatiscere et calefieri incipit, sine mora Cinerum clavellat. solutio admisceatur, miscela sæpius agiterur, et tandem clarum a sedimento per decantationem separetur. Huius

Lixivii caustici mensuris tribus
iniiciantur, prius subtilissime tritæ et inter se mixtæ

Sulphuris comm. flavi uncia tres,
Antimonii crudi uncia duæ.

Coquantur ad quartæ partis lixivii consumptionem, solvantur, et ex solutione filtrata aqua sufficienter diluta cum

Spirit. Vitrioli acidi q. s.
simul ac semel omne Sulphur Antimonii præcipiterur, quod, Aqua font. pura probe

be ablutum, in umbra leni calore sicetur. Relictæ forsan post decoctionem Antimonii ac Sulphuris particulæ nondum solutæ, lixivio caustico residuo solvendæ sunt, solutio cum priori confundenda et una cum illa præcipitationi subiicienda.

A cl. GOETTLING in dem 2ten Theil der Crellischen neusten Entdeckungen in der Chemie pag. 38; im Allmanach oder Taschenbuch für Scheidekünstler und Apotbecker auf das Jahr 1782; itemque in des Herrn Berg-rath Crells Auswahl chemischer Entdeckungen B. 1. S. 125—139, 1786. traditum hoc Sulphur Antimonii auratum via humida s. coctione parandum, colore quidem superbo gaudet aurantio, et cum præcedente Hirschingiano via sicca conficiendo viribus medicis, iuxta observationes meas, plane convenit. Quod autem præparationem eius attinet, eam, ob lixivii caustici elaborationem, Antimonii crudi alcoholisationem et nimiam acidi vitriolici quantitatem ad præcipitationem huius Sulphuris necessariam, tam operosam, quam sumtuosam, ideoque methodo Hirschingianæ postponendam, esse iudico.

H 4

TINC-

TINCTURA LIXIVIA.

R. Radicum Gentianæ rubr. unc. sex,
 Corticum Aurantium siccorum et
 concisorum unc. duas,
 Cinerum clavellatorum optimor. unc.
 quindecim.

Infundantur

Aquæ font. pur. fervidæ unciis qua-
 draginta;

in vase fictili clauso per nycthemeron aut
 diutius digettis, addantur

Spiritus Vini rectificati unc. duas;
Colentur, exprimantur et filtrentur.

Vires possidet antacidæ resolventes et
 purificantes longe certiores et præstantio-
 res, quam Tincturæ antimonialis aliæque
 alcalinæ spirituosæ officinales, quæ etiam
 calidiores et pretiosiores sunt, nullisque vel
 paucissimis tantum particulis antimoniali-
 bus et salinis præditæ.

Egregie conducit in morbis cutaneis
 chronicis una cum *Pulvere meo abstergente*
 et

et purificante, quorum efficaciam auget, in usum vocata, et bis vel ter de die a guris viginti ad sexaginta ex sufficiente aqua capta. Cum fructu quoque in atrophia, glandulis tumidis obstructisque, articulorum tumoribus serosis, in tussi ferina, gonorrhoea, stranguria, arthritide sine febre, sæpius exhibui.

TINCTURA VULNERARIA.

℞. Spiritus Vini vel Frumenti, modice
per abstractionem et sine Alkali
dephlegmati uncias octo,

Terræ Iaponicæ drachm. duas,

Myrrhæ pulveratæ drachm. sex.

Misceantur, digerantur, et colentur.

Vulnerum et ulcerum consolidationem accelerat, egregie resistendo suppurationi nimie, sæpe curationem retardanti. Non cedit alijs Balsamis vulnerarijs spirituosis officinalibus, et hoc præ illis habet præcipuum, quod simplicior et minus pretiosa sit.

H ;

UN.

UNGUENTUM PSORICUM.

℞. Axungia^e porcina^e recentis et lota^e
unc. tres semis,

Florum Sulphuris,

Vitrioli albi pulverat. ana drachm.
duas,

Olei Bergamott genuini guttas vi-
ginti.

Misce.

Bis vel ter de die huius unguenti quan-
titas nucis avellana^e genubus et volis manu-
um inungatur adversus scabiem variam,
quam certo tutoque sanat, præmissis vel
simul in auxilium vocatis *Pulvere meo ab-
stergente, purificante, Tinctura lixivina*, lax-
antibus balneisque. Etiam tineæ capitis
atque lichenibus illitum in casibus aliquot
laudabilem opem tulit.

Coincidit cum unguento IASSERI in bea-
ti SCHMÜCKERI *scriptis chirurgicis* tradito;
differt autem ab hoc, quod gratum odo-
rem et meliorem consistentiam habeat,
ideoque commodius applicari possit.

TA-

TABULA PHARMACORUM.

	pag.
Aqua florum Cassiæ	9
— vegeto-mercurialis PRESSAVIN.	11
Ceratum album	13
Clyster amylaeus	14
— anticolicus	15
Cortex peruvianus tartarifatus	16
Decoctionm album	28
— laxativum	ibidem
Electuarium anthelminticum	30
— dentifricium	31
— viscerale	32
Elixir acidum	35
Emplastrum epispasticum	36
Linctus pectoralis	101
Liquor anodynus martiatus	39
— mundificans	41
	Li-

TABULA PHARMACORUM.		pag.
Liquor Nitri volatilis		45
— stegnoticus		ibidem
— Tartari solubilis		46
Mars solubilis nitratus		48
— — seu tartarifatus		50
Massa odontalgica		51
Mercurius præcipitatus fuscus		ibidem
Mixtura analeptica		53
— antalgica		54
— antidyfenterica		55
— diuretica		64
— eccoprotica		67
— paregorica		68
— sedativa		69
Oleum anodynum		71
— laxativum		ibidem
Pilulæ alterantes		73
— maiores HOFFMANNI		ibidem
		Pilu-

	pag.
Pilulæ KEYSERI	78
— pectorales	81
— polychrestæ	82
— viscerales	85
Pulvis abstergens	86
— aërophorus	87
— anapleroticus	89
— antacidus	90
— antemeticus	91
— antispasmodicus	92
— cardiacus	94
— catharticus	95
— dentifricius niger	96
— — ruber	97
— discutiens	ibidem
— ephraëcticus	99
— hæmagogus	ibidem
— paregoricus	100
	Pul-

	pag.
Pulvis pectoralis	38
— — antispasmodicus	102
— — balsamicus	103
— — roborans	ibidem
— — temperans	104
— purificans	105
— sedativus	106
— strumalis	107
Species diapnoicæ	109
— sopientes	ibidem
Spiritus Salis dulcis	110
— Vitrioli acidus	113
Sulphur Antimonii auratum	ibidem
Tinctura lixivia	120
— vulneraria	121
Unguentum pforicum	122

CORRIGENDA

pag.	lin.	
12	9	<i>pro cordem lege eosdem</i>
ead.	22	<i>post experimentis pone clinicis</i>
22	8	<i>pro hebdomatas lege hebdomadas</i>
ead.	20	— <i>inde lege inque</i>
23	2	— <i>temporantia lege temperantia</i>
27	1	— <i>sanctæ lege sanctæ</i>
28	5	— <i>spatula lege spathula</i>
ead.	13	— <i>temporans lege temperans</i>
30	8	— <i>immitatus lege imitatus et pro curationis curationis</i>
33	4	<i>post cutaneos pone, quandoque per alvum</i>
35	20	<i>pro exigue lege exigua</i>
37	8	— <i>duas lege duæ</i>
38	5	— <i>LINCTUS lege PULVIS</i>
43	3	— <i>conciliario lege Consiliario</i>
48	15	— <i>habendum lege habendus</i>
56	<i>post lin. 3</i>	<i>pone Spir. Vitrioli acidi scrup. unum,</i>

Reliqua typographi sphalmata benignus Lector
emendabit.

CORRIGENDA

11	o no con...
12	o no con...
13	o no con...
14	o no con...
15	o no con...
16	o no con...
17	o no con...
18	o no con...
19	o no con...
20	o no con...
21	o no con...
22	o no con...
23	o no con...
24	o no con...
25	o no con...
26	o no con...
27	o no con...
28	o no con...
29	o no con...
30	o no con...
31	o no con...
32	o no con...
33	o no con...
34	o no con...
35	o no con...
36	o no con...
37	o no con...
38	o no con...
39	o no con...
40	o no con...
41	o no con...
42	o no con...
43	o no con...
44	o no con...
45	o no con...
46	o no con...
47	o no con...
48	o no con...
49	o no con...
50	o no con...
51	o no con...
52	o no con...
53	o no con...
54	o no con...
55	o no con...
56	o no con...
57	o no con...
58	o no con...
59	o no con...
60	o no con...
61	o no con...
62	o no con...
63	o no con...
64	o no con...
65	o no con...
66	o no con...
67	o no con...
68	o no con...
69	o no con...
70	o no con...
71	o no con...
72	o no con...
73	o no con...
74	o no con...
75	o no con...
76	o no con...
77	o no con...
78	o no con...
79	o no con...
80	o no con...
81	o no con...
82	o no con...
83	o no con...
84	o no con...
85	o no con...
86	o no con...
87	o no con...
88	o no con...
89	o no con...
90	o no con...
91	o no con...
92	o no con...
93	o no con...
94	o no con...
95	o no con...
96	o no con...
97	o no con...
98	o no con...
99	o no con...
100	o no con...

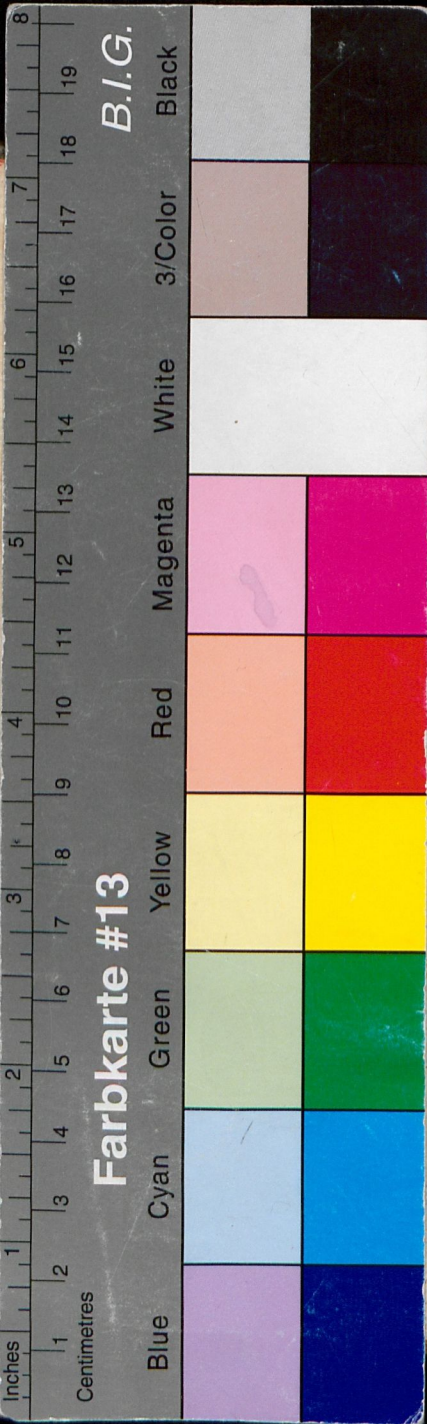
Uf 2118

X2424576

Uf

JOH. PHIL. VOGLER,
MED. DOCT. et PHYS. WEILBURG.

PHARMACA
SELECTA,
OBSERVATIONIBUS
CLINICIS COMPROBATA;
DENUO EDITA
ET ADDITAMENTIS AUCTA;

WETZLARÆ,
APUD PHIL. IACOB. WINKLER SEN.
1 7 8 8.

